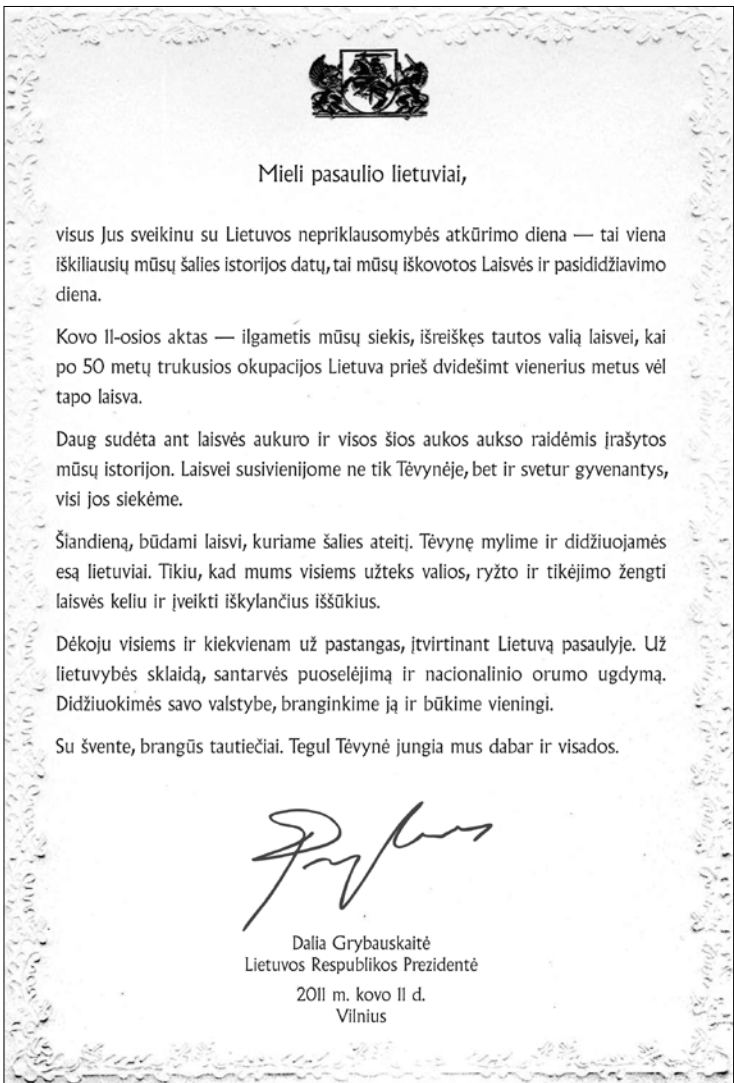

1990 metais kovo mėnesio 11 dieną Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą ir paskelbė, kad atstatomas 1940 metais Sovietų Sąjungos panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas ir Lietuva nuo šiol yra vėl nepriklausoma valstybė. Akte remiamasi Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio ir Tarybos narių 1918 metais vasario mėnesio 16 dieną pasirašytu Lietuvos nepriklausomybės aktu, kuris niekada nenustojo teisinės galios.

LIETUVOS TIKSLAS – TAIKA ŠIAURĖS AFRIKOJE

Lietuvai labai svarbu dalyvauti priimamuose sprendimuose dėl Libijos, nes jie gali turėti reikšmingos įtakos šalies ekonomikai, pabrėžė Prezidentė Dalia Grybauskaitė kovo 11 d. neeilinėje Europos Vadovų Taryboje (EVT).

Prezidentė D. Grybauskaitė dalyvavo Briuselyje skubiai sušauktame EVT posėdyje padėčiai Libijoje ir visame Šiaurės Afrikos regione aptarti.

ES valstybių vadovai aptaria sankcijų sugriežtinimą Libijos diktatoriui bei neatidėliotinas Europos Sąjungos pagalbos Libijos žmonėms priemones, siekiant išvengti humanitarinės katastrofos.

„Tai, kas vyksta Šiaurės Afrikoje, atrodo labai toli. Tačiau iš tikrųjų yra taip arti. Įvykiai šiame regione įtakos Europos ekonomiką, įtakos Lietuvos ekonomiką ir jos

atsigavimą. Jau šiandien tai juntame iš augančių kuro kainų. Mes, Europos šalių vadovai, turime apsispręsti, kaip padėti regionui, ypač Libijai, ar naudoti šioje šalyje karinę jėgą. Daugelis šalių, ir Lietuva taip pat, laikosi nuostatos, jog to daryti negalima be Jungtinių Tautų Saugumo tarybos rezoliucijos ir Arabų Lygos pritarimo”, - teigė šalies vadovė. Pasak Prezidentės, būtina užkirsti kelią humanitarinei tragedijai Libijoje, ir Europos Sąjunga tai gali ir turi padaryti.

„Yra nepaprastai svarbu ne tik pačiai Šiaurės Afrikai, bet ir visai Europai, o Lietuvai - ypatingai, kai kalbame apie mūsų energetinį saugumą ir ekonominę situaciją”, - Briuselyje sakė D. Grybauskaitė, praneša Prezidentės spaudos tarnyba.

ELTA

Lietuvos tautos laisvės bylai įamžinti pastatytas šis skulptoriaus J. Jagėlos sukurtas paminklas su visų aštuonių istorinę deklaraciją pasirašiusių partizanų vardais. Memorialo atidarymo iškilmėse dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė, buvęs Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, Lietuvos Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, Kariuomenės vadas Arvydas Pocius ir užsienio valstybių diplomatai.

lrytas.lt

KAIMO SODYBOJE ATVERSTI LAISVĖS BYLOS PUSLAPIAI

Tūkstantinė minia 2010 m. lapkričio 22 d. supylė prie Miknių-Petrėčių sodybos Radviliškio rajono Mėnaičių kaime, kur 1949 metų vasario 16-ąją aštuoni partizanų vadai pasirašė Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos Nepriklausomybės deklaraciją.

Sakydama kalbą prie atidengto memorialo prezidentė Dalia Grybauskaitė pavadino deklaracijos signatarus tikruoju tautos žiedu, kuris liks pavyzdys ateities kartoms. „Tokiems žmonėms Lukiškių aikštėje privalo degti amžinoji ugnis”, - kalbėjo Lietuvos laisvės kovos

sąjūdžio tarybos pirmininkas Jonas Čeponis.

D.Grybauskaitė vėliau pripažino, kad idėja sostinės Lukiškių aikštėje pagerbti laisvės kovotojus yra gera: „Aikštė - tuščia, mums labai svarbi, tai buvusi KGB kalėjimo aplinka, kur labai daug žmonių buvo kankinami, kentėjo.”

Vienintelė tuos istorinius laikus menanti Miknių-Petrėčių sodybos šeimininkė 75 metų Julijona Mikniūtė-Petrėtienė džiaugėsi, kad pagaliau deramai pagerbti Lietuvai svarbūs žmonės. 1949-ųjų vasarį J.Mikniūtei-Petrėtienei buvo

tik keturiolika metų, bet ji gerai prisimena to meto įvykius.

Partizanams drabužius skalbdavusiai, valgi virusiai paauglei dažnai tekdavo budėti ir pranešti, jei netoliese pasirodydavo svietimas.

Šeima turėjo specialų ženklą, kaip įspėti į žeminę sugrįžtančius laisvės kovotojus apie sodyboje apsilankiusius nekvieštus asmenis, - pakeldavo šulinio svirtį.

1949-1957 m. sovietų būdėliai sugavo, kankino ir žiauriai nužudė deklaracijos signatarus, bet nė vienas iš aštuonių neišdavė jiems talkinusių sodybos šeimininkų.

lrytas.lt

NATO GALI IMTIS KARINIŲ VEIKSMŲ PRIEŠ LIBIJĄ

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen kovo 10 d. pareiškė, kad karinė sąjunga yra pasiruošusi imtis veiksmų dėl Libijos krizės sprendimo, jei bus patvirtintas aiškus veiksmų mandatas, pranešė AFP.

NATO vadovas taip pat labai aiškiai apibrėžė, kad bet kokia karinė intervencija prieš Muammar Qaddafi režimą tu-

rės turėti aiškų teisinį pagrindą ir regiono paramą.

Kalbėdamas per NATO gynybos reikalų ministrų susitikimą Briuselyje dėl Libijos krizės A. F. Rasmussen teigė, kad „jei bus akivaizdus poreikis, jei turėsime mandatą ir stiprų regiono palaikymą, mes būsime pasirengę padėti”.

„Laikas yra gyvybiškai

svarbus”, - teigė jis. Sąjunga yra pasirengusi apsvastyti galimus karinius veiksmus, jei to prireiks, ir sustiprino Libijos oro erdvės stebėjimą, teigė A. F. Rasmussen pareiškime.

„Tai nereiškia, kad mes jau šiandien turime spręsti, kokių karinių veiksmų galima imtis prieš Libiją, tačiau tai reiškia, kad mes labai akylai stebime, ką Libijos režimas daro su savo žmonėmis”, - aiškino NATO vadovas.

PAVOJUS PASKELBTAS 19 ŠALIŲ

Dėl Japoniją kovo 11 d. sukrėtusio galingo žemės drebėjimo Rytų Azijoje ir Pietų Amerikos vakarinėje pakrantėje paskelbtas išpėjimas apie cunamio grėsmę, pranešė Ramiojo vandenyno regiono cunamių išpėjimo centras.

Tarp šalių, kuriose paskelbtas pavojus, yra: Rusija, Taivanas, Filipinai, Indonezija, Papua Naujoji

Gvinėja, Australija, Naujoji Zelandija, Fidžis, Meksika, Gvatemala, Salvadoras, Kosta Rika, Nikaragva, Panama, Hondūras, Čilė, Ekvadoras, Kolumbija ir Peru.

JAV Geologijos tarnyba nurodė, kad pirmojo drebėjimo stiprumas siekė 8,9 balso. Tuo tarpu Japonijos meteorologijos agentūra anksčiau pranešė, kad jo stiprumas buvo 7,9 balo. AP

2011 m. Lietuvos Respublikos

savivaldybių tarybų rinkimų vykusių vasario 27 d. duomenys: Lietuvos socialdemokratų partija surinko 21.49%, Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratams 16.32%, Darbo partija 10.81%, Partija Tvarka ir teisingumas 10.16%, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga 9.63%, Liberalų ir centro sąjunga 8.26%.

www.vrk.lt

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seimo pirmininkė Irena Degutienė teigia, kad Nepriklausomybės Aktas yra įsipareigojimas veikti taip, kaip veikė lietuvybę saugoję žmonės. „Lietuva mini Kovo 11-ąją – savo šventę, savo Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Daugelis iš mūsų šiandien mintimis grįžta į nežinios ir kartu į vilties bei tikėjimo kupiną 1990-ųjų pavasario vakarą, į sunkiai pakartojamą dvasios būseną, kai susijaudinę žvelgėme, kaip mūsų tautinis atgimimas tampa politine Nepriklausomybe“, – sakė ji.

Arūno Valinsko rinkimų štabo nariai kaltinami 2009-ųjų balandžio 1-osios naktį suklastoję 700 parašų. A. Valinskas buvo užsimojęs būti kandidatu į prezidento postą. Dainius Stelmokas, Justinas Daubara ir Ingrida Jočienė teisme patvirtino klastoję parašus ir į parašų rinkimo lapus įrašę išgalvotus žmones. Parašai klastoti, kad tuometinis Seimo pirmininkas, Tautos prisikėlimo partijos vedlys A. Valinskas galėtų dalyvauti Lietuvos Respublikos prezidento rinkimuose. I. Jočienė teisme pasiteisino, kad „visi taip daro“.

Vyriausioji rinkimų komisija panaikino 18 kandidatų į savivaldybių tarybas neliečiamybę. Taip pat panaikinta į Vilniaus miesto tarybą kandidatuojantiems Darbo partijos pirmininkui V. Uspaskichui ir Socialistinio liaudies fronto vadovui A. Paleckiui. Dėl nuslėpto teistumo ar nebaigtos atlikti bausmės Komisija išbraukė daugiau kaip 300 kandidatų. Iš viso iš rinkimų pašalinta per 650 asmenų.

Kupiškio rinkimų komisijos pirmininkas kreipėsi į policiją ir paprašė ištirti kaip kandidatų sąrašą pensininkė Aldona Urbonienė, kuri apie tai sužinojo tik po rinkimų. Ji buvo įrašyta partijos „Jaunoji Lietuva“ sąrašą. Moteris išsigando, nes suprato esanti apgauta. Pas ją atvykęs Dangirdas Mikšys, partijos „Jaunoji Lietuva“ Kupiškio skyriaus pirmininkas. Jis prašė jos pasirašyti kažkokiam lape, nusirašė jos duomenis ir ji pasirašė neskaičiusi po kuo pasirašo. 74 metų moteris gailisi, kad patikėjo apgaviko žodžiams. Vyriausios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas situaciją „Jaunosios Lietuvos“ Kupiškio skyriuje pavadino skandalinga: „Turime pagrindo įtarti, kad kupiškėnų jaunalietuvių rinkimų sąrašą yra trys kandidatai, įrašyti prieš jų pačių valią“.

Alytaus rinkimų komisija gavo net 1084 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą kitur, prašymus įrašyti juos į rinkėjų sąrašus. Visoje Lietuvoje tokius prašymus pateikė 7,000 žmonių. Neįprasta masinė migracija, pagausinusi Alytaus rinkėjų sąrašą, nustebino Rinkimų komisiją. „Sunku patikėti, kad kas septintas šalies rinkėjas, norintis pakeisti savo rinkimų apylinkę, gyvena Alytuje.“

Lietuvoje dumblą „naikins“ Europos Sąjungos pinigai – 469 milijonai litų. Tiek skirta dumblo tvarkymo projektams. Šie pinigai padės iš esmės išspręsti dumblo problemas. Gyventojų nebekamuos nemalonus jo kvapas, o pats sutvarkytas dumblas bus panaudojamas įvairiais tikslais.

Arvydas Sekmokas, įveikęs opozicijos inicijuotą interpeliaciją, išsilaikė energetikos ministro poste. Už Seimo sudarytos redakcinės komisijos pateiktą nutarimo projektą, kuriame buvo siūloma pritarti ministro atsakymams, balsavo 128 Seimo nariai, už buvo 66, prieš 53, susilaikė 9 parlamentarai. Tai jau ketvirtoji pralaimėta opozicijos interpeliacija per pastaruosius dvejus su puse metų. „Keista interpeliacija vienam iš geriausiai dirbančių šios Vyriausybės ministrų. Neveltui Prezidentė Dalia Grybauskaitė taip ryžtingai jį parėmė. Todėl ši interpeliacija yra lyg interpeliacija pačiai Prezidentei. Nežinau, iš kur opozicijos berniukams ir mergaitėms tiek drąsos“, – kalbėjo Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnas Jurgis Razma.

Per dešimt elektroninio gyventojų ir būsto surašymo dienų šia galimybe jau pasinaudojo 480 tūkst. žmonių – apie 15 proc. visų šalies gyventojų. Kaip praneša Statistikos departamentas, aktyviausiai elektroniniame surašyme dalyvavo didžiųjų miestų gyventojai: jau susirašė 22 proc. Vilniaus miesto gyventojų, 20 proc. – Kauno, 18 proc. – Šiaulių, 17 proc. – Panevėžio, 16 proc. – Klaipėdos miesto gyventojų.

Gyventojų ir būstų elektroninio surašymo sistema veiks iki kovo 14 dienos. Tikimasi, kad iki to laiko susirašys trečdalis šalies gyventojų. Žmonės, neturintys namuose interneto, bet norintys susirašyti el. būdu, gali tai padaryti atvykę į teritorines statistikos valdybas arba viešąsias bibliotekas. Tokiu atveju reikėtų nepamiršti pasiimti reikalingų dokumentų.

Nuo balandžio 5 dienos gyventojus pradės lankyti surašinėtojai. Jie apklaus tuos gyventojus, kurie elektroniniu būdu surašė ne visus savo būsto gyventojus ar išvis nedalyvavo elektroniniame surašyme. Surašymo darbuotojus bus galima atpažinti iš surašymo darbuotojų pažymėjimų ir specialių portfelių. Pirminiai surašymo duomenys turėtų paaiškėti rugsėjį.

KARINIAI VEIKSMAI PRIEŠ LIBIJĄ GALIMI

JAV prez. B. Obama su Australijos ministre pirmininke Julia Gillard tarėsi apie galimą karinę paramą kovotojams už demokratiją. **AP**

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Barack Obama kovo 7 d. pareiškė, kad JAV ir

kitos NATO šalys tebesvarsto galimybę karinėmis priemonėmis nutraukti smurtą Libijoje.

ŠEŠIOS ARABŲ ŠALYS PAVADINO M.QADDAFI REŽIMĄ NETEISĖTU

Kovo 10 d. Persijos įlankos arabų šalių bendradarbiavimo tarybos ministrai išplatino oficialų pareiškimą, kuriame pavadino Libijos lyderio Muamar Qaddafi režimą neteisėtu, praneša „RIA Novosti“.

Persijos įlankos arabų ša-

lių bendradarbiavimo taryba yra prekybos blokas, kurį sudaro Bahrein, Kuveit, Saudo Arabija, Oman ir Jungtiniai Arabų Emyratai.

Oficialiame pareiškime Persijos įlankos arabų šalių bendradarbiavimo taryba taip pat paragino M. Qaddafi ben-

Kalbėdamas Baltųjų rūmų kabinete, B.Obama sakė, kad Jungtinės Valstijos palaiko Libijos žmones, kurie atsidūrė „nepriimtino“ smurto aki-vaizdoje. Jis pridūrė nurodęs humanitarinei pagalbai skirti milijonus dolerių.

Šitaip JAV prezidentas kalbėjo po susitikimo su Australijos ministre pirmininke Julia Gillard, kuri lankėsi Vašingtone. B.Obama sakė, jog jiedu abu yra tos nuomonės, kad Libijos valdžios veiksmai prieš savo piliečius yra visiškai nepriimtini. Jis pareiškė, kad Libijos diktatoriui Muamarui Qaddafi ir jo šalininkams teks atsakyti už smurtą. **AP**

dradarbiauti su maištininkų suformuota Libijos nacionaline taryba.

Kovo 10 d. Prancūzija pripažino maištininkų sudarytą Libijos nacionalinę tarybą kaip vienintelį teisėtą šalies valdymo organą ir pranešė ketinanti išsiųsti savo ambasadorių į sukilėlių valdomą Bengazijos miestą

JOE BIDEN – MODERNIZACIJA NEĮMANOMA BE DEMOKRATIJS

Ekonominis modernizavimas eina ranka rankon su politiniu, pareiškė JAV viceprezidentas Joe Biden, kalbėdamas Maskvos valstybiniame universitete (MVU).

Kaip rašo britų visuomeninio transliuotojo *BBC* naujienų svetainė, jis taip pat paragino stiprinti Rusijoje demokratinis institutus.

Per trijų dienų vizitą į Maskvą J.Biden jau vedė derybas su ministru pirmininku Vladimir Putin, taip pat susitiko su Rusijos teisių gynėjais ir opoziciniais politikais, tarp kurių buvo Vladimir Ryžkov, Boris Nemcov, Gari Kasparov, Grigorij Javlinskij ir Leonid Gozman. Kalbėdamas MVU studentams JAV politikas kritikavo verslo klimatą Rusijoje.

„Nors liberalizuojami mūsų prekybiniai santykiai, verslo klimatas ir kitos sąlygos Rusijoje turi gerėti, nes tai vis dar yra didelė kliūtis daugybei Amerikos bendrovių“, – sakė J.Biden. Pasak jo, užsienio verslui svarbu investicijų garantijos ir teisinga teismų sistema.

„Amerikiečiai, europiečiai ir Rusijos gyventojai nori su pasitikėjimu investuoti pinigų. Jie neinvestuos į tas šalis, kur pažeidinėjami teismo įstatymai. Galbūt tai ir neteisinga, bet manoma, kad tai vyksta Rusijoje“, – paaiškino politikas.

J.Biden rėmėsi keliomis daug atsiliepimų sukėlusiomis

JAV senatoriai John McCain, kairėje ir Joseph I. Lieberman, dešinėje, pasisakė už karinę pagalbą Libijos kovotojams prieš diktatoriaus Qaddafi režimą. **AP**

pastarojo laiko bylomis: buvusio „Jukos“ vadovo Michail Chodorkovski procesu, fondo „Hermitage capital“ juristo Sergej Magnitskij mirties Maskvos tardymo izoliatoriuje tyrimu ir opozicinių akcijų Triumfo aikštėje dalyvių persekiojimu.

„Bendrovės buvo užgrobiamos, žmonės sodinami į kalėjimus politiniais motyvais. Tokius juristus kaip Sergej Magnitskij policijos tarnybos apkaltino sukčiavimu, paskui jis buvo už tai uždarytas į kalėjimą, ir ten mirė“, – sakė J.Biden.

JAV viceprezidentas pažymėjo, kad „per pastaruosius kelis mėnesius mūsų administracija prieštaravo pažeidimams, kurių buvo visame pono Chodorkovskij teismo procese“. Taip pat jis užsiminė ir apie „Strategija 31“ dalyvių mušimus.

JAV viceprezidentas pabrėžė laisvos spaudos, politinės konkurencijos ir laisvų rinkimų svarbą. Joe Biden pažymė-

jo, kad Rusijos gyventojai tai jau supranta. Drauge J.Biden pareiškė, kad „nenori skaityti notacijų, paskaitų“. „Aš negaliu diktuoti Rusijai, kaip jai reikia elgtis“, – sakė jis. Pasak J.Biden, Rusijos piliečiai patys suinteresuoti stiprinti demokratinis institutus.

Rusijos piliečiams pirmausia reikia, „kad visi valstybiniai institutai dirbtų pagal taisykles, kad žmonės, kurie veikia opozicijoje, būtų vadinami ne „išdavikais“, o „patriotais“, mano politikas.

JAV viceprezidentas pabrėžė laisvos spaudos, politinės konkurencijos ir laisvų rinkimų svarbą. J.Biden pažymėjo, kad Rusijos gyventojai tai jau supranta, ir pridūrė manąs, jog tai suvokia ir aukščiausi Rusijos vadovybės atstovai.

Drauge jis rėmėsi Dmitrij Medvedev žodžiais, kad „laisvė neturi būti atidėta“. Čia J.Biden prisiminė finansų ministro Aleksej Kudrin, paraginuso surengti sąžiningus rinkimus, pareiškimą.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TAUTOS KELIAS – DAR VIENAS ATGIMIMAS

Nepriklausomybė negali būti derybų objektas – aiškiai suprato pirmieji Lietuvos valstybės kūrėjai, kurie 1920 m. su Rusija vadovavosi tuo principu. Tą suprato ir Sąjūdžio vadovai, nesudarydami Maskvai sąlygų spręsti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo klausimą.

Bet tokios derybos buvo siūlomos sovietinės Lietuvos Aukščiausios Tarybos 1990 m. vasario 7 dienos nutarimu: pasiūlyti Sovietų Sąjungai dvišales derybas dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Tai buvo spąstai – tos derybos būtų nuvedusios Lietuvą į vadinamąją atnaujintą SSRS.

Kovo 11-ąją žvelgiame į lemtinguosius 1990 metus ir Lietuvos kelią dabar. Anuomet sovietinė imperija norėjo sulaikyti Lietuvos išsivadavimą ir primesti naujus priklausomybės ryšius. Netrūko ir pritariančių lietuvių tokiai idėjai. Bet sąjūdžio vadovai atmetė klatingai siūlomo moratoriumo spąstus ir nepadarė politinių klaidų. Tačiau Kovo 11-osios Aktas paveldėjo visas sovietmečio ydas su praeities nomenklatūrinių grupių interesais, išniekintomis vertybėmis ir pažeista morale. Jos suskubo pasinaudoti Maskvoje paruoštomis instrukcijomis. Kovo 11-oji išsprendė politinę ir teisinę Lietuvos okupacijos bylą, tačiau nesustabdė faktiško LSSR liekanų tęstinumo, įvairiausiais pavidalais pasireiškusio iki pastarųjų metų, kaip tiksliai pastebi buvęs Lietuvos Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius. (*Voruta, 1998*).

Kovo 11-osios Aktas tvirtai išreiškė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą ir tęstinumą, paneigė visus melus apie tariamai buvusį Lietuvos valstybingumą Sovietų Sąjungos ir okupacinės valdžios tęstinumą. Valstybės tęstinumas buvo pagrindinis principas prasidėjusiose derybose su Rusija tarp dviejų valstybių ir okupacinės kariuomenės išvedimas. Šiuose principuose ir yra Kovo 11-osios atomazgos *alfa* ir *omega*.

Neseniai lietuvių tauta atsisveikino su poetu Justinu Marcinkevičiumi, mirusiu Vasario 16-ąją, vadinamu Lietuvos sąžine, kaip išsireiškė Lietuvos kardinolas A. J. Bačkis. Velionis Lietuvos likimo tema dažnai kalbėdavo. Jis didelę grėsmę lietuvių kalbai jautė visada, o ypač dabar, kai angliški pavadinimai visur. Net angliškai pasivadinę dainuoja – sovietmečiu joks ansamblis nesivadino rusiškai. Bet dabar daina išsižadama sava kalba, pareiškė poetas. Didžioji spauda nepateikia visuotinio dabarties vaizdo. Juoda spalva vaizduojamas Lietuvos gyvenimas, tarsi tautoje nebūtų nieko gražaus. Nešvariais būdais tapę milijonieriais, diktuoja savo sąlygas. Ar tik mūsų žmonės godūs, trokštantys kuo daugiau nugriebti, paimti, klausė poetas. Tačiau vyksta ir kilnių dalykų, kai jaunimo sambūriuose paliečiama Lietuvos esmė. „Neturėk kitos žemės” dvasia sklando virš jų, kaip ir Justino Marcinkevičiaus dainoje Pasaulio lietuvių šventėje.

Dėl Kovo 11-osios idėjų įgyvendinimo tebevyksta kova. Sprendimas skelbti nepriklausomybę buvo apgalvotas ir teisingas. Tačiau tam sprendimui vadovavęs žmogus iki šiol šiurkščiai puolamas ir užgauliojamas. Nepriklausomybės sprendimą priėmė tauta ir Seimo nariai, balsuodami už Kovo 11-osios dokumentus, įvykdę tautos valią.

S. Tūbėnas

TAI NE EMIGRACIJA, TAI – EVAKUACIJA

Nors lietuvių emigracija vyksta jau pusantro šimto metų, dar nė vienu laikotarpiu mūsų tauta nemažėjo taip smarkiai, sako Vilniaus pedagoginio universiteto (VPU) Lietuvos istorijos katedros profesorius Liudas Truska. Pasak istoriko, situacija grėsminga ir tautos išlikimo požiūriu, nes aplink gyvenančių didelių tautų – rusų, lenkų, baltarusių - skaičius iš esmės nemažėja.

L. Truska dabartinę emigraciją lygina su XVIII a. pradžioje Lietuvą nusiaubusiu baisiu maru, kai mirė trečdalis gyventojų. „Bet nuo XVIII a. pr. nebuvo tokio laikotarpio, kad mažėtų Lietuvos gyventojų skaičius. Net XIX a. pab. - XX a. pr., kai vyko didžiulė emigracija, ypač į Šiaurės Ameriką, kai iš Lietuvos emigravo beveik milijonas gyventojų”, - aiškina istorikas.

Pasak L. Truskos, net ir tada gyventojų skaičius didėjo dėl gausaus natūralaus gyventojų prieaugio, per metus siekusio 30-40 tūkst. Istorikas sako, kad 1929-1930 m., emigracija nutrūko JAV, Kanadai, Brazilijai, Argentinai suvaržius arba visai uždraudus įvažiavimą.

L. Truska sako, kad nors tada apie 100 tūkst. asmenų visgi emigravo, tai kompensavo didelis natūralus gyventojų prieaugis. Tarpukariu bendras gyventojų skaičius padidėjo keliais šimtais tūkstančių.

Sovietmečiu lietuviai buvo sėsliausi

Istorikas teigia, kad postalininiu laikotarpiu lietuviai labai gerai prisitaikė prie sovietinio režimo. Kad ir kaip paradoksaliai skambėtų, lietuviai tada buvo sėsliausia Tarybų Sąjungos tauta. Sovietmečiu gyventojų skaičius išaugo visu milijonu – maždaug nuo 2,7

iki 3,7 mln.

L. Truska primena, kad nuo Vakarų šalių skyrė „Geležinė uždanga”, tačiau, pasak jo, jei nebūtų statytos pramonės įmonės, šalis nebūtų industrializuojama, lietuviai būtų važiavę gyventi ir dirbti į Rusiją, Kazachstaną, Ukrainą. Pasak L. Truskos, kadangi Sovietų Sąjungoje gyvenimo lygis buvo aukščiausias Pabaltijyje, lietuviai ir buvo sėsliausia tauta. Per gyventojų surašymus būdavo matyti, kad kitose respublikose gyvena tik 4 proc. lietuvių.

„Manau, kad atgavus laisvę ir tapus valstybe, kai Europos Sąjungoje neliko sienų, prisitaikome labai blogai. Gresia kone katastrofa. Jeigu nepriklausomybės pradžioje buvo apie 3,7 mln. gyventojų, tai dabar Statistikos departamentas skaičiuoja, kad tėra 3,4 mln. Bet bijau, kad po naujausio surašymo pasirodys, kad beliko 3 milijonai”, - sakė L. Truska.

Istorikas atkreipia dėmesį, kad jau beveik 20 metų žymimas neigiamas natūralus gyventojų prieaugis. Kasmet natūraliai gyventojų sumažėja 5-15 tūkst., prisideda emigracijos skaičiai. „Emigracija vyksta jau pusantro šimto metų, tik niekada nebuvo tokio masto – kad taip smarkiai mažėtų pati tauta”, - kalbėjo pašnekovas.

Gali atsinaujinti ginčai dėl Vilniaus ir Klaipėdos?

„Grėsminga, kad gyvename tarp didelių tautų. Lenkų, rusų skaičius iš esmės nemažėja. Ten irgi yra emigracija, bent ne tokio masto. Štai Baltarusijoje prieaugis nėra didelis, tačiau gyventojų skaičius irgi pastovus. O Lietuvoje artėjame prie 3 mln. ribos. Ar tai ne grėsminga situacija?”, -

klausė L. Truska.

Pasak L. Truskos, rašytojas Vincas Mykolaitis-Putinas senovės lietuvių apibūdino kaip karingą, bet žemos kultūros tautą. Istorikas su V. Mykolaičiu-Putinu visiškai sutinka - esą kadaise užkariavome Rytus, bet mūsų kunigaikščiai, užkariautojai suslavėjo, po to prasidėjo lenkėjimas. „O ką mes žinome, ar vėl negali atsinaujinti, tapti ginčijamas Klaipėdos, Vilniaus klausimas? Šimtu proc. negalime pasakyti, kad anksčiau turėtos teritorinės problemos ateityje nepasikartos. Kiekybinis gyventojų mažėjimas pavojingas ir tautos išlikimo požiūriu”, - aiškino L. Truska.

Profesorius nesusipratimu vadina per televiziją girdėtas mintis, kad emigracijoje – lietuvybės rezervas. Pasak L. Truskos, nors XIX a. pab. - XX a. pr. išvažiavo beveik milijonas lietuvių, dabar jų nėra likę nė ženklo – antroji, trečioji karta nustoja kalbėti lietuviškai.

Istorikas pastebi, kad prieš keletą metų į Vokietiją išvykusios moterys, Lietuvon vasarą grįžtančios atostogų, su vaikais šneka vokiškai – jų atžalos lietuviškai jau nemoka. „Tai apie kokį lietuvybės rezervą kalbame?”, - klausia L. Truska.

Jo teigimu, lietuviai labai greitai integruojasi kitur, asimiliuojasi su vietiniais, vaikus leidžia į vietines mokyklas, o į Lietuvą grįžta tik mažuma emigrantų. „Nesmerkiu žmonių, kurie važiuoja – ir aš jų vietoje turbūt važiuočiau, bet tautos interesų, perspektyvos požiūriu – kas bus? Viena nuomonė, kad įsileisime kinus, arabus ir jie ateityje uždirbs mums pensijas”, - samprotavo profesorius.

Mindaugas Jackevičius,
www.DELFI.lt

NEMOKAME DŽIAUGTIS SAVO VALSTYBE

Ką ten Lisabona, visi kalba apie Jurgelevičiūtę. Bulvarinė žiniasklaida jau seniai yra paskelbusi savo abejotinądiagnozę skaitytojams: juos esą domina tik sensacijos, o dar labiau patinka blogos žinios. Jeigu Lisabonoje būtų kas ne taip – žinotume seniai.

O NATO vadovų susitikime nebuvo tokios įtampos, kaip prieš metus, kai sunkiai sekėsi tartis dėl naujojo Santarvės generalinio sekretoriaus, ar kaip prieš dvejus metus Bukarešte, kai kilo audringos diskusijos dėl Ukrainos ir Gruzijos narystės. Bet kas bloga žiniasklaidai, dažniausiai būna gera visuomenei.

Žiniasklaidai blogai, kai Dalia Grybauskaitė Lisabonoje draugiškai šnekasi

su Barack Obama, nes ilgai kurta Amerikos ir Lietuvos santykių atšalimo istorija netenka prasmės. Todėl belieka ašaroti dėl Lietuvos ir Lenkijos strateginės partnerystės žlugimo. Tik ar verta graužtis dėl to, ko nebuvo?

Iš tikrųjų Vilniaus ir Varšuvos santykiai kinta, nes Lenkija žengia pragmatiškos politikos linkme, pradeda suprasti savo tikrąjį vaidmenį ir svorį Europoje. Tokiai Lenkijai reikia diplomatinį sąjungininkų, o ne kovingų bendražygių, kaip iki šiol. Ar Lietuva supranta naują situaciją ir, svarbiausia, ar mokės ja pasinaudoti?

Pragmatiškumas ir vertybės politikoje neturėtų būti antonimai, o vienas kitą papildantys veiksniai.

Santykiuose su Lenkija turime du savo pragmatiškumo rodiklius: Vardų ir pavardžių rašymo dokumentuose bei Pilietybės įstatymus. Seime šių dviejų dokumentų likimai buvo visiškai skirtingi. Vardų ir pavardžių rašymo įstatymas buvo paaukotas tariamo tautiškumo vardan, pamiršus, kad Lietuvą žadinęs **laikrasztis AUSZRA** savo redaktoriaus pavardę rašė **Bassanawiczius** – su dviguba „s” ir dviguba „v”. Priimtas, bet išmintingai Prezidentės nepasirašytas Pilietybės įstatymas, jau nekalbant apie kitas blogybes, kelia grėsmę, kad Lietuvoje atsiras dešimtys tūkstančių Lenkijos ir Rusijos piliečių, kurie visiškai teisėtai pyks negalį taisyklingai rašyti savo pavardžių. Jeigu
(Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)

NEMOKAME DŽIAUGTIS...

Seimas būtų pritaręs Vardų ir pavardžių rašymo įstatymui, pragmatiškai bûtume igiję daug draugų abiejose sienos pusėse, o vertybes išsaugoję per Pilietybės įstatymą tuo pačiu pragmatiškai užkirsdami kelią penktajai kolonai.

Ar galime viltis, kad lenkai sugebės padaryti tai, ko nesugebėjome mes – suderinti pragmatiškumą ir vertybes. Varšuvos laukia milijardinės vertės egzaminas. Jeigu pavadinimą „Mažeikių nafta“ tektų rašyti kirilica, turėtume liūdėti dėl vertybių krizės Varšuvoje. Bet mes patys neparodėme pavyzdžio, kaip galima derinti pragmatiškumą ir vertybes.

Per dvidešimt metų taip ir neišmokome pažvelgti į save iš šalies, nebandome suprasti kitų interesų ir nematome savęs tarptautiniame kontekste. Tokią mūsų negalią atspindėtų Eurobarometro vertinimai. Tik 5 proc. lietuvių drįstų šalies ūkio būklę pavadinti gera. Sakysite, krizės metais gal ne taip ir blogai. Bet per 40 proc. tautiečių teigiamai vertina pasaulio ir Europos ūkio būklę. Įdomu šiuos skaičius palyginti su Europos gyventojų apklausos vidurkiu, kuriame nėra didesnių skirtumų vertinant savo šalį, pasaulį, ir Europą – apie 20 proc. mano, kad ūkio padėtis gera.

Čia galėtume daryti išvadą, kad nesijaučiame esą Europos ir pasaulio dalis, o kažkokia izoliuota nelaimių ir vargo sala. Nors pas mus nebūna žemės drebėjimų, nesiaučia uraganai, vis laukiame, kad mus kas nors užjaus ir mums padės. Be to, asmeniškai jaučiamės geriau, negu valstybė. Toje pačioje Eurobarometro apklausoje, net 45 proc. lietuvių sakė, kad jų namų ūkio padėtis gera.

Nemokame džiaugtis savo valstybe, visą laiką norime aimanuoti ir liūdėti. Pasaulio džiaugsmo indekse esame septinti nuo galo... Tiesa, skelbdami tokią statistiką patys pasiduodame sensacijų paieškai ir juodinimui. Juk būtų galima sakyti, kad esame 44 laimingiausia šalis pasaulyje ir pamiršti pridurti, kad šiame sąrašo tik 50 valstybių.

Gintaras Aleknonis, bernardinai.lt

Gražina Landsbergienė su grupe laureatų. Vytauto Landsbergio fondas jau penktą kartą surengė moksleivių rašinių konkursą tautine ir patriotine tematika.

V.LANDSBERGIS:

RUSIJA SIEKIA SUPYKDYTI LENKIJĄ IR LIETUVĄ

Europarlamentaras Vytautas Landsbergis sako, jog Rusija didina savo įtaką Lietuvoje ir siekia supykdyti Lietuvą ir Lenkiją.

Interviu „Gazeta Polska“ V.Landsbergis teigė besistebintis tuo, kad šiuo metu lenkų ir lietuvių santykiai nėra labai geri - anot jo, reikia vertinti draugystę po skaudžios Smolensko tragedijos, kurioje žuvo Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski.

„Stebiuosi tuo. Nesuprantu kai kurių Lenkijos užsienio politikos momentų. Kodėl po tokio smūgio, esant tokiai sudėtingai politinei ir psichologinei situacijai, nevertinama draugystė. Draugus reikia vertinti, o ne spardyti koją”,

- sakė europarlamentaras interviu, kurį antradienį skelbia „Lietuvos žinios”.

Tačiau, anot V. Landsbergio, neįmanoma sugadinti santykių, jei viena šalis to nenori.

„Ji tiesiog nusprendžia būti kantri ir laukti supratimo”, - kalbėjo europarlamentaras.

Paklaustas apie Lietuvos lenkų tautinės mažumos problemas, jis teigė, jog „neįmanoma įvesti tik lenkų rašybos visoms užsienio pavardėms”.

„Viena vertus, turime žiaurią Smolensko tragediją, kita vertus, - bandymus nustumti šią temą į paraštę, pridengti ginču dėl užsienietiškų pavardžių rašymo Lietuvoje. Lenkų politikai nesupranta,

kad čia net nekalbama apie lenkų pavardes, bet apskritai apie užsienio šalių rašybą: vokiečių, latvių. Neįmanoma įvesti tik lenkų rašybos visoms užsienio pavardėms”, - sakė V.Landsbergis.

„Neseniai paklausiau lenkų žurnalisto ir komentatoriaus, ar lenkų padėtis Baltarusijoje arba Ukrainoje geresnė nei Lietuvoje? Jis atsakė „ne”. Dar klausinėčiau, kodėl taip puolama Lietuva. Nes ji maža?” - kalbėjo jis.

„Geopolitinėje Rusijos programoje, Kremliaus ideologų knygose aiškiai parašyta, kad pagrindinis jų politikos tikslas yra supykdyti Lenkiją ir Lietuvą. Deja, būtent tai ir vyksta”, - tikino europarla-

mo procedūrą Seimas planuoja pradėti kitą savaitę, siūloma rusų ir lenkų mokyklose lietuviškai dėstyti Lietuvos istoriją, geografiją ir pilietiškumo pagrindus.

Be to, lietuvių kalbai kaip atskirai disciplinai turi būti skirta ne mažiau valandų nei gimtajai. „Visi valstybės piliečiai turi labai gerai mokėti valstybinę kalbą, nes yra daug faktų ir nepriklausomų institucijų pateiktų, kurios liudija, kad valstybinės kalbos prastas mokėjimas užkerta kelią žmonėms daryti karjerą čia, Lietuvoje”, - teigė Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Valentinas Stundys.

mentaras.

Anot V.Landsbergio, L.Kaczynskio vardo gatvės Vilniuje kol kas nėra ir todėl, kad lenkai nenori lietuviškai užrašyti prezidento pavardės.

„Kai kurie lenkai iš karto pradėjo kovoti dėl pavadinimo rašybos. Ir pasakė, kad jei „n” bus rašoma lietuviškai, jie to nenori. Štai toks požiūris. Galiausiai L.Kaczynskio (be brūkšnelio) arba net L.Kačynskio gatvės nėra”, - sakė jis.

V.Landsbergis tvirtina, jog šiuo metu Lietuvoje sustiprėjusi rusų įtaka, ir jie siekia susigrąžinti regiono kontrolę.

„Stipresnė nei prieš dešimt metų. Žiniasklaida supirkta, galbūt ir žurnalistai, taip pat antraeiliai politikai. Įtaka jaučiama”, - sakė europarlamentaras.

„Pirmas žingsnis būtų susigrąžinti regiono kontrolę. Bet tai ne viskas. Rusija visada siekia valdyti Europą, valdyti pasaulį. (...) Ta šalis stipri savo agresija. Gebėjimu daryti psichologinį spaudimą, gąsdinti. Geriau išauklėti žmonės nenori ir nemoka tokiomis sąlygomis konkuruoti”, - teigė jis.

Pasak V.Landsbergio, Vidurio Rytų Europai atėjo kritinis metas - reikia ryžtingų žmonių, vieningos politikos, solidarumo. „Bet Rusija turi būdų, kaip išardyti šią vienybę, verslininkaudama su paskiromis Europos Sąjungos šalimis”, - sakė jis.

LRT

LIETUVOS LENKAI RENKA PARAŠUS PRIŠ LIETUVIŲ KALBOS MOKYMĄSI

Lenkai surinko 60 tūkst. Lietuvoje gyvenančių tautiečių parašų, reikalaujančių sustabdyti siekį lenkų mokyklose moksleivius daugiau mokytis lietuviškai.

Toki įstatymą rengiantys valdantieji tvirtina, esą lenkai be reikalo skundžiasi, nes lietuviai Lenkijoje turi tokias pačias sąlygas. Be to, valstybinės kalbos mokėjimas kitataučiams padės integruotis į visuomenę, pranešė *TV3 Žinios*.

Lenkų bendruomenė šiuo metu tvarko Lietuvoje gyvenančių savo tautiečių parašus. Surinkti 60 tūkst. parašų bus atiduoti aukščiausiems šalies vadovams. Taip tikimasi sustabdyti Švietimo įstatymo pataisas, kad tautinių mažumų mokyklose privalomai lietuvių kalba reikia mokytis daugiau

disciplinų, o lietuvių kalbos egzaminu užduotys būtų vienos ir lietuvių, ir tautinių mažumų kalbomis dėstomų mokyklų auklėtiniais.

„Būtent įvedimas dviejų-trijų dalykų priverstinai mokytis valstybine kalba, būtent egzaminų suvienodinimas gimtąja kalba su valstybine kalba”, - netenkinančius dalykus vardijo Lietuvos lenkų mokyklų mokytojų draugijos pirmininkas Juzefas Kvietkovskis.

Pagal naują Švietimo įstatymo redakciją, kurio priėmi-

LONDONE DISKUTUOTA APIE ŽYDŲ ISTORIJĄ IR HOLOKAUSTĄ

Daugiau kaip dešimt metų Lietuvoje vykdomi ir užsienio tyrinėtojams menkai žinomi Lietuvos žydų istorijos ir Holokausto moksliniai tyrimai platesnei užsienio akademinėi bendruomenei pristatyti Londone surengtoje tarptautinėje istorikų konferencijoje „Nėra paprastų istorijų” (No Simple Stories), skelbia URM.

Ją surengė Londono universiteto kolegija ir Lietuvos istorijos institutas.

Tarp konferencijos dalyvių buvo žinomi ir akademiniai pasaulyje vertinami Rytų Europos žydų ir Antrojo pasaulinio karo tyrinėtojai Antony Polonsky (JAV), Saulius Sužiedėlis (JAV), Joachim Tauber (Vokietija), Heinz-Dietrich Löwe (Vokietija) ir kiti. Renginyje dalyvavę istorikai pateikė koncentruotą tyrimų apie Holokaustą Lietuvoje medžiagą.

Varšio 6-7 dienomis UCL

buvo surengtos trys pranešimų sesijos, kuriose istorikai pasidalino išvalgomis ne tik apie kultūrinius ryšius, egzistavusius tarp įvairių Lietuvos visuomenės grupių, didėjančios ekonominės konkurencijos tarp jų atsiradimą, bet ir politinį bendradarbiavimą XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje. Išsamiai buvo nušviestas neilgai trukęs žydų tautinės mažumos teisių pripažinimas ir antisemitinių nuotaukų stiprėjimas XX a. ketvirtame dešimtmetyje.

LR URM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS LAUKIAUSIŲ ŽURNALAS

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLA SE - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

Gelbėtoja Marija Savickienė (1990)

Brangiausiajį mama, buvau laiminga ir labai jaudinausi sužinojusi, kad Izraelio vyriausybė nusprendė apdovanoti Jus už tai, kad padėjote belaisviui Elinui ir kitiems, suradote patikimus vairuotojus, kurie vežiojo pabėgusius į mišką pas partizanus geto belaisvius, už tai, kad išgelbėjote ir mano trapią gyvybę. Elinas, aš ir visi, kuriems

Jūs padėjote sunkią valandą, siunčiame Jums karščiausius sveikinimus.

Šia proga bus įteiktas Jums medalis ir sodinamas medis atminimo sode „Teisuolių alėjoje“. Aš paaiškinau, jog Jūs dėl sveikatos ir solidaus amžiaus negalite atvažiuoti ir paprašiau, kad man būtų leista pasodinti medelį Jūsų garbei...

Mirjam

Tai ištrauka iš laiško, parašyto Marijos-Mirjam Lazarus mokytojai Marijai Savickienei. Vokiečių okupacijos metais mokytoja yra išgelbėjusi iš Kauno geto aštuonis vaikus, paslėpusi, parūpinusi jiems globėjus. Paskutinė jos išgelbėta mergaitė, kurią ji įsidukrina, o vėliau atidavė tėvui, ir parašė tuos švelnius, ilgesio

MARIJA SAVICKIENĖ (1897-1992)

APDOVANOTA PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO ATMINIMO MEDALIU IR GARBĖS RAŠTU (1990)

Išgelbėtoji Mirjam Lazarus (1974)

bei pagarbos kupinus žodžius.

Mažosios Nijolės (taip mokytoja pakrikštijo savo įdukre) mamą ir vyresniąją sesutę nužudė vokiečiai. Tėvui pavyko pabėgti, kai jį vežė darbams į Vokietiją. Pasibaigus karui, mažylės tėvas parsirado gyvas

ir sveikas. Nors ir labai skaudu buvo mokytojai skirtis su mergaite - atidavė jam dukrą.

Atsiklaupė tada Hilė Rėstas ant kelių prieš mokytoją, nepažįstamai suvargęs po geto kančių ir pabėgėlio klajonių, ir nepajėgė žodžio pratarti. Tik bučiavo jai rankas... O šalia stovėjo penkiametė jo dukrelė, nepažįstanti savo tėvo. Juk ją dar mažytę, išbadėjusią, mokytoja parsinešė paslėptą maišelyje. Ji stovėjo ir vis klausė: „Kodėl šitas dėdė klūpo? Kodėl verkia? Mama, pasakyk, kad neverktų...”

Kad mažajai nebūtų didesnės dvasinės traumos, mokytoja nieko neaiškino... Tai buvo pati sunkiausia mokytojos diena: per keletą metų, kol Nijolė paaugo, mokytoja ją ne

tik pamilo, ji nejautė, jog tai ne jos pačios gimdytas kūdikis. Su mažąja Nijole tarytum dingio namų džiaugsmas ir viltis. Liko tik darbas, darbas, darbas.

Ištikima pedagogės pašaukimui mokytoja ir toliau žadino mokiniams gerumo, doros, gailestingumo jausmus. Tik įdukres nepamiršo, vis iškildavo prieš akis gyvi vaizdai.

O mergytė išvyko toli, į Pietų Afrikos Respubliką. Ten ją su tėvu priglaudė teta. Užaugo sveika ir graži, o mokytojos garbei buvo dar kartą pakrikštyta, dabar jau Marijos vardu. Marija-Mirjam Lazarus pati tapo pedagoge, dėsto istoriją”.

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos”.

LIETUVOJE LENKŲ MAŽUMA GAUNA GERIAUSIĄ IŠSILAVINIMĄ

Premjero Andriaus Kubiliaus nenustebino europarlamentaro Valdemaro Tomaševskio kaltinimai dėl neva prastėjančios lenkų švietimo padėties Lietuvoje. Premjero teigimu, lenkai neturi jokio pagrindo skųstis švietimo sistema. Pasak jo, iš viso užsienyje veikia 160 lenkiškų mokyklų, iš kurių beveik šimtas (kartu su dvikalbėmis rusų-lenkų) – Lietuvoje. Nors čia gyvena tik kas penkiasdešimtas užsienio lenkas.

„Už Lenkijos ribų gyvena dešimt milijonų lenkų, Lietuvoje gyvena du šimtai tūkstančiai lenkų. Vienintelis universitetas už Lenkijos ribų yra Lietuvoje. Lietuva yra vienintelė šalis, kur lenkai savo gimtąją kalbą išsilavinimą gali gauti nuo darželio iki universiteto. Kodėl V.Tomaševskis nesiskundžia lenkų švietimo situacija Vokietijoje?”, - po vyriausybės posėdžio žurnalistams sakė A.Kubilius.

Europarlamentaras ir lenkų politinio judėjimo vadas V.Tomaševskis antradienį surengtoje konferencijoje teigė, kad Lietuvoje yra prasta lenkų švietimo padėtis, kuri tokia prasta nebuvo net sovietmečiu. „Šalyje svarstomas naujas Švietimo įstatymas, kur išdėstomos naujos taisyklės dvikalbėms mokykloms. Tai reikštų, kad prarasime lenkiškas mokyklas. Žinoma, turime ir demografinių problemų, nes lenkų skaičius Lietuvoje pamažu mažėja. Lenkiškų mokyklų Lietuvoje buvo net Sovietų Sąjungos laikais, nors turio pabrėžti, kad aš nesu nusiteikęs prosovietiskai”, - savo inicijuotame kai kurių

Europos konservatorių ir reformatorių frakcijos atstovų susitikime Vilniuje kalbėjo V. Tomaševskis.

„Mes rėmėme Lietuvos nepriklausomybę, bet praėjus dvidešimčiai nepriklausomybės metų kuriami įstatymų projektai, kurie siekia apriboti mūsų teises. Netgi sovietai nedrįso to daryti, tai neišsivaizduojama. Net sovietų laikais lenkai galėjo mokytis lenkų kalba, o dabar būtume priversti mokytis lietuviškai. Aišku, aš nieko neturiu prieš lietuvių kalbą, tačiau mes turime mokytis lietuvių kalbos lietuvių pamokose, o istorijos ar geografijos turėtume galėti mokytis lenkiškai”, - tęsė europarlamentaras, nors nepamirėjo, kad **1990 m. balsuojant dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 6 iš 8 Lenkų frakcijos narių susilaikė.**

Piktinosi dėl Švietimo įstatymo

Šiuo metu Lietuvoje tautinių mažumų mokyklose konkrečios tautinės mažumos kalba gali būti dėstomi visi dalykai, išskyrus lietuvių kalbą ir literatūrą. Kiti dalykai, pavyzdžiui, istorija, matematika ar geografija, taip pat gali būti dėstomi lietuvių kalba, tačiau tik esant tėvų pageidavimui.

Seime ruošiamame įstatyme norima numatyti, kad ikimokyklinukai per savaitę lietuviškai turėtų mokytis ne mažiau nei 4 valandas, o vėliau lietuviškai būtų dėstoma tik Lietuvos istorija ir pilietinis ugdymas - tai yra du dalykai, bet tik ta apimtimi, kai tai susiję su mūsų valstybės politine sankloda, istorija ir panašiai.

Kaune Vytauto Didžiojo universiteto studentai, kaip ir pirmosios nepriklausomybės metais, kai 1922 metais buvo įkurtas Vytauto Didžiojo universitetas, dažnai pateikia kultūrines programas ir visam miestui suteikia akademinę dvasią. Universitetas bendrauja su 236 pasaulio universitetais. „VDU Teisės fakulteto studentai turi unikalią galimybę studijuoti Michigan valstijos universitete, kuris pripažintas aukščiausio lygio teisininkų kalve pasaulyje. VDU su šia aukštąja mokykla suteikia bendrą tarptautinį teisės diplomą”, - teigia rektorius Zigmas Lydeka.

VILNIŲ IR KLAIPĖDĄ ATSTATĖ RUSAI, LENKAI IR GUDAI?

„Lenkaitė laimėjo Lietuvos Eurovizijos atranką, - džiūgavo po Evelinos Sašenko pergalės lenkų žiniasklaida. - Tai geras simbolinis ženklas prieš pat savivaldos rinkimus”. Ir tikrai buvo geras: vasario 27-ąją Valdemaro Tomaševskio ko-

Ateityje taip pat svarstoma suvienodinti valstybinės kalbos egzaminą lietuviškų ir tautinių mažumų mokyklų absolventams.

Tačiau V. Tomaševskio nuomone, kurią jis išdėstė ir savo kolegoms europarlamentarams, tai būtų nuo seno Lietuvos teritorijoje gyvenančios tautinės mažumos sąlygų bloginimas, todėl prieštarautų Tautinių mažumų apsaugos konvencijai. *delfi.lt*

alicija, sujungusi Lenkų rinkimų akciją ir Rusų aljansą, laimėjo nemažai mandatų, kone visą Vilniaus rajoną ir antrą vietą Vilniaus mieste.

Kovo 7 d. jie siūlys savo merą arba taps iešmininkais formuojant koaliciją Vilniuje. Ko vertos brangiai kainuojančios sociologinės prognozės, **jei susivieniję lenkai su rusais apšovė tuos skaičius**, anot Tomaševskio, 10 kartų? Ko verti dešimčių partijų vadovų veidai, švytėję Vilniaus stotelių reklamose, jei beveik niekur nesirodęs aljanso vadovas be jokių regimų pastangų apstūmė visus – išskyrus Artūrą Zuoką?

Kas dabar bus Vilniaus meras – pan Ludkowski? Problema. Lenkiškas pavardes rašysime su „w”, gatvių

lenteles Vilniaus rajone – dviem kalbom, o lenkų mokyklose bus daugiau lenkiškų pamokų? Ko gero, mažesnė problema. Galimas politinis kompromisas, jei mainais gautume Vilnių.

Štai konservatorių atstovas Valentinas Stundys Seime jau tyliai švelnina savo siūlytas švietimo įstatymo pataisas palankesne lenkams kryptimi – jau tik kelios pamokos benumatomos valstybine lietuvių kalba: geografija ir pilietinis ugdymas.... Iš tikro, Vilniaus mieste konservatorių ir lenkų koalicija būtų visai natūrali: juk ir vieni, ir kiti dažnai vaikšto į bažnyčią – rimtas pagrindas vienytis.

V.Tomaševskis po rinkimų (Nukelta į 11 psl.)

NE VISAI DŽIAUGSMINGA IR VILTINGA ŠVENTĖ

Lietuvos Nepriklausomybės akto 93-ųjų metų minėjimas, 2011. II. 26. 6:30 v.v. Cleveland, Ohio, šv. Kazimiero parapijos salėje. Paskaitininkas dr. Augustinas Idzelis. Vakaro meninėje dalyje pianisto Edvino Minkštimo koncertas. Rengėjai: LB Clevelando apylinkės valdyba.

Po JAV ir Lietuvos himnų, maldos ir sveikinimų, trumpai pristatytas šios šventės paskaitininkas dr. Augustinas Idzelis pradėjo kalbą, kuri nustebino ir savo ilgumu (beveik 45 minutės!) ir nepaprasta duomenų gausa. Tie kruopščiai surinkti duomenys ir išvalgios mintys lietė lietuviams labai svarbius klausimus, į kuriuos dar trūksta tikslų atsakymų, jų kažkodėl vengiama, arba net neieškoma. Tai buvo drąsi, atvira, niekam nepataikaujanti kalba. Viena po kitos nesulaikomai biro įdomios, naujos žinios, kartais iš praeities prikeldamos žiaurios, ir kai kuriems minėjimo dalyviams skaudžius asmeniškų išgyvenimus. Tačiau ši kalba buvo ir nelengvas klausytojų kantrybės išbandymas. Tikėtina, kad šios paskaitos turinys buvo paimtas iš dr. Idzelio spaudai ruošiamos knygos anglų kalba. Gaila, kad šios paskaitos trukmė vakaro eigą išvertė iš vėžių ir dėl to meninė programa, dalyvių ir paties menininko nelaimei, turėjo būti sutrumpinta.

Jei pirmoje programos dalyje nebuvo daug džiaugsmo, tai antroji, meninė, vakaro dalis buvo kupina ir džiaugsmo, ir grožio, ir vilties. Dėl to buvo kaltas jaunas pianistas **Edvinas Minkštimas**, kurio skambinimas iš karto įtikino, kad turime reikalo su brandaus, rūpestingai puoselėto ir vis dar augančio talento menininku. Piano technika jam yra tapus antrąja prigimtimi. Jis ją naudoja kaip visraktį atrakinantį kiekvieno kompozitoriaus paslapčių duris ir atidengiantį už jų slypinčius turtus. Edvinas Minkštimas yra ne tik muzikos poetas, bet ir į šviesią ateitį žengiantis profesionalas, nuolat besirausiantis jo pamulto meno lobiuose. Jo nebaugina nei vėtros šėlsmu besisukantys fortissimo verpetai, nei krintančio žiedlapio lengvumu skriejantis pianissimo.

Šios Minkštimo ypatybės vaizdžiai atsiskleidė viename gražiausių Felix Mendelssohn kūrinį *Variations serieuses*, D Minor, kuris, prasidėjęs liūdnoka, švelnia, giliajausme melodija, pabaigoje iš pianisto pareikalavo virtuozinių sugebėjimų. Edvinas Minkštimas šį iššūkį pasitiko ir nugalėjo narsiai ir įspūdingai. Lengvai nugalėjo jis ir Fryderyk Chopin *Ballade Op. 52, F. Minor* (vieną iš keturių jo parašytų). Jos muzikinės mintys skleidėsi buriančiai, lyg pasakoj: pianisto paskam-

binti to paties kompozitoriaus *Nocturne op. 15, Op. 1, F Major; Nocturne op. 32, Op. 1, B Major* ir *Nocturne op. 48, Op. 1, C Minor* buvo trumpi muzikiniai brangakmeniai, kurie, glamonėjami pianisto pirštų, dvelkė žvaigždėtos nakties ramybe, paslaptingu, svajų lakumu...

Johannes Brahms *Rhapsody op. 79, Op.1, B Minor* (viena iš trijų jo sukurtų) pareikalavo didingų, didvyriškų mostų ir atspalvių. Šie reikalavimai pianisto buvo išpildyti ugningai, plačiai, pasitikint savo talento galia. Argentinos tango kompozitorius Astor Piazzolla labai pakeitė šį, Buenos Aires baruose gimusį, aistringą šokį. Jo kompozicijose šis šokis pastebimai sušvelnėjo, nors jame glūdinčios aistros Piazzolla nepajėgė (ar nenorėjo) pilnai nuslopinti. Minkštimo paskambinti *Du (Two) tangos iš (from his music to) Midsummer Night's Dream*

Minėjimo paskaitininkas dr. Augustinas Idzelis.

nežaižaravo nesuvaldoma aistra, bet jausmus glostė lyg švelni glamonė, atsargiai. Toks kompozitoriaus ir pianisto šio šokio esmės supratimas buvo tikrai įdomi naujovė.

Apgailėtinais ankstyvais koncerto pabaigai pianistas paskambino Ferenc Liszt *„Soirees de Vienna, No. 7”* (taip įrašyta programoje). Šiame kūrinyje lengvas „štrausiškas” melodijas kompozitorius Liszt, gal didesnio išpūdžio dėlei, kiek praplėtė, išryškino, apipynė kerinčia, jam būdinga, romantika. Ta romantika gardžiavosi ne tik pianistas, bet ir klausytojai, kurių dėmesys Edvinui Minkštimui buvo nedalomas ir nedvejojantis. Ypač gražus pianisto mostas buvo kiekvieno skambinamo kūrinio trumpas apibūdinimas. Toks nuoširdus kuklaus, bet giliai muzikalaus menininko noras bendrauti su

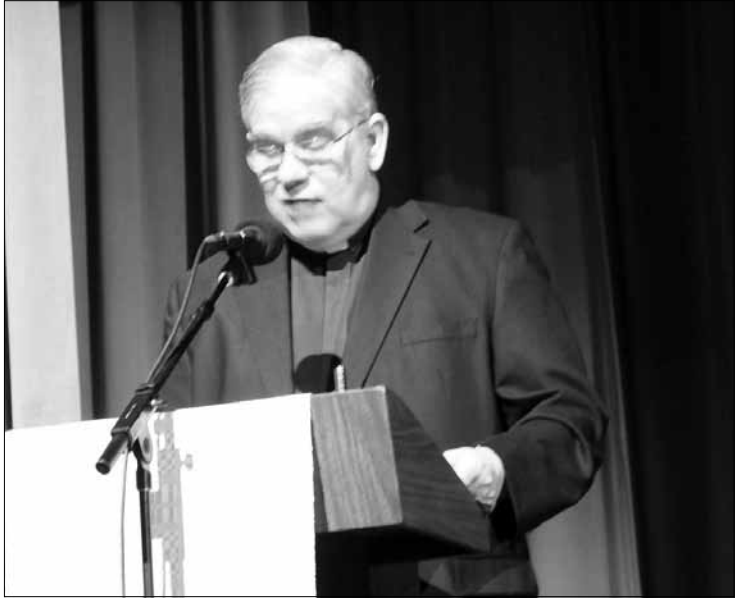

LB Clevelando apylinkės pirm. Algis Gudėnas sveikina minėjimo dalyvius.

klausytojais jį padarė dar artimesniu. Norėtusi jį vėl išgirsti palankesnė aplinkybė. Jį pakvietusiems rengėjams priklauso padėka.

O dabar „keletas” baigminių pastabų. Ši, keistai (dėl nežinomų priežasčių) į dvi dalis suskaldyta šventė (vėliavų pakėlimas ir šv. Mišios 2011.II.20., pats minėjimas 2011.II. 26) sudarkė šios „džiaugsmo ir vilties dienos” nuotaką ir prisidėjo prie skurdaus dalyvių skaičiaus. Vėliavos turėtų būti statomos visiems matomoje vietoje, o nenugrūdamos į tamsią scenos gilumą, užstotos pakelto

tui, ne kažkokiems ne vietoje pastatytiems „papuošalams”. Minėjimas turėtų vykti programoje įrašyta tvarka, be intarpų. Dovanos mokykloms

Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Joseph Bacevice kalba maldą.

galėtų būti įteiktos mokslo metų pradžioje ar pabaigoje, o iškilius poetas turėtų būti pagerbtas tik jam vienam skirtame vakare, nes jis to tikrai nusipelnė. Ir kam grūstis į scenos kampą įteikiant gėles atlikėjams? Ar trūksta sceninės erdvės? Kodėl taip mažai balsingų lietuvių įsijungia į JAV himno giedojimą? Ar, begyvendami mus priglaudusioje šalyje šešiasdešimt metų, jo dar neišmokome? Kviestiems kalbėtojams turėtų būti nustatytos ribos. Šioje giliai tautinėje šventėje būtų smagu matyti ir tautinį drabužį. Jis šventę padarytų spalvingesnę,

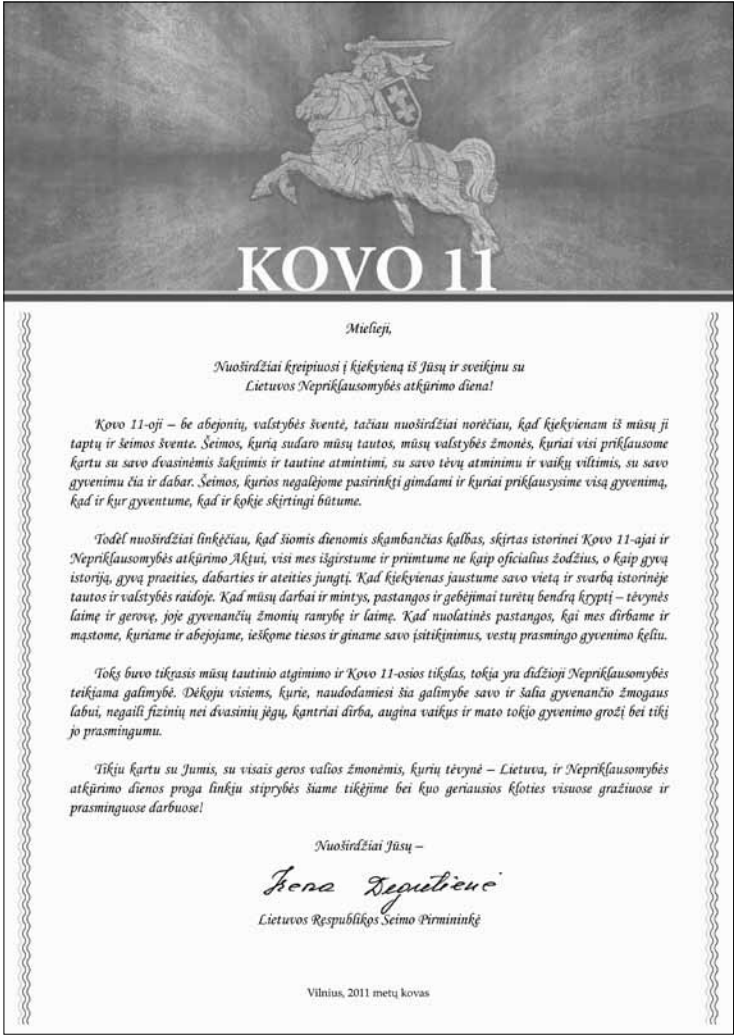
music to) Midsummer Night's Dream. Nors žodis „tango” anglų kalboje turi daugiskaitą (tangos), lietuvių kalboje jis yra nekaitomas. Skaitant šį pavadinimą lietuviškai gaunasi kažkas keisto: „Du tangos iš Midsummer Night's Dream”. Panašiai atsitiko ir su Ferenc Liszt *„Soirees de Vienna, No. 7”*. „*Soirees de...*” skamba prancūziškai, bet „Vienna” yra angliškas Vienos miesto pavadinimas. Tiksliau būtų prancūziškasis „Vienne”. Taip pat pasauliui skelbiam ne lietuvių tautos „atsiekimus”, bet jos „pasiekimus”.

Vytautas Matulionis

Meninę programą atlieka pianistas Edvinas Minkštimas.

Donato Nasvyčio nuotraukos

21-ASIS LAISVĖS PAVASARIS

*21-asis Laisvės pavasaris.
Daug buvo duota - mažai padaryta,
Nuolat pykstame, baramės
Ir kaltinam kitą. Visados tiktai kitą.*

*Sustokim minutei, pažvelkim į dangų,
Ateina juk laikas ir jis išgiedrėja.
Kaimietis rūdis nuo norago nugramdo,
Išeina į lauką, jį aria ir sėja.*

*Pasėkime grūdą, ne rugio, ne miežio -
Vienybės ir meilės kaimynas kaimynui,
Kad eitum kartu, toliau jau iš vieno
Vardan Lietuvos, tėvų žemės, Tėvynės.*

*Jei liūdna, pasėkime rūtą, rasotą ir žalią,
Prie jos porą tulpių – geltoną, raudoną.
Tada pažiūrėkim. Širdy bus taip gera,
Supratę, svarbiausiąją pamoką mokam.*

*Ne kartą pavasariai užaus ir saulėtą kovą
Žibuoklių žiedai melsvi skleisis,
Tik kartais, per šimtmečius, vienas toks būna,
Kai skleidžias daugiau –*
skleidžiasi Laisvė.

Leonas Milčius

2011 m. kovo 11d., Raudondvaris

ST. PETERSBURG, FL

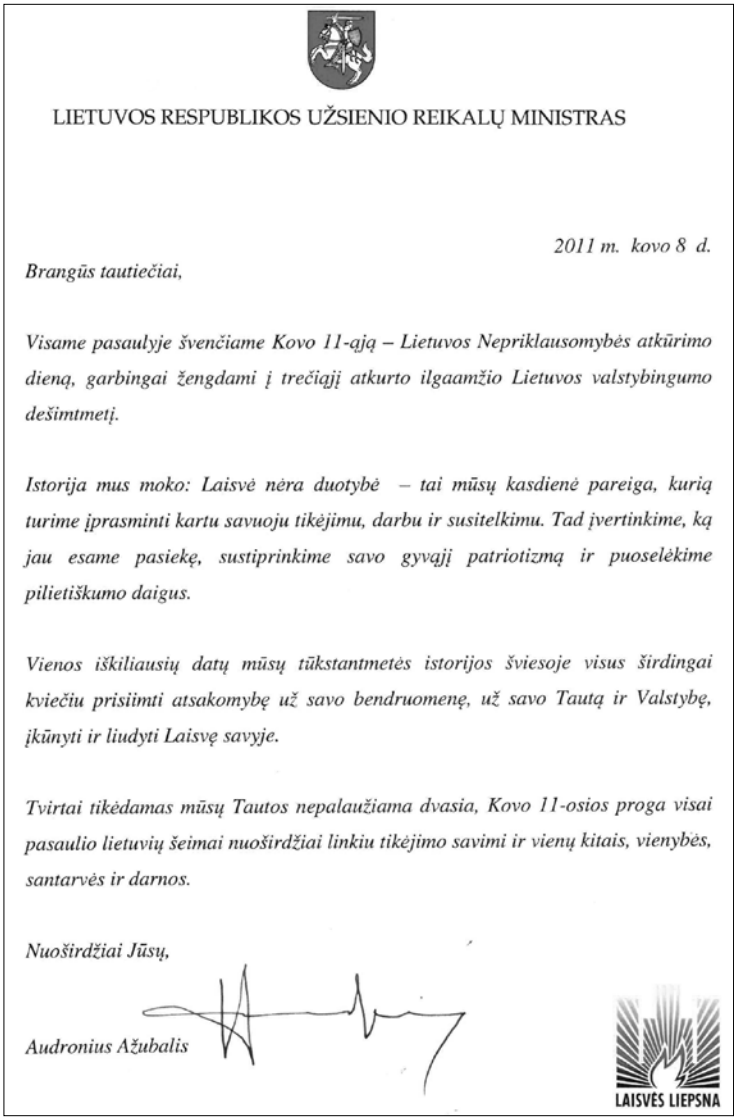
Vasario mėn. 19 d., Lietuvių klube buvo suruoštas Vasario 16-sios minėjimas – koncertas. Minėjimas pradėtas su „Bangos” pirmininkės Ramutės Kriksčikienės žodžiu ir Amerikos bei Lietuvos himnais. Nepriklausomybės aktą paskaitė S. Maksvytis. Paskaitą apie Nepriklausomybės pradžią skaitė Lietuvių klubo Kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė. Ji suminėjo, kad, baigiantis pasauliniam karui, Lietuva buvo okupuota Vokietijos imperijos, kuri, aiškėjančiame karo pralaimėjime, šiek tiek atleido okupacijos varžtus ir leido Lietuvos gyventojams kai kurių teisių. To įvykio pasėkoje buvo suorganizuota Lietuvos gyventojų Aukščiausioji Taryba iš 20 asmenų. Dar 1917 metais okupanto leisto spausdinti laikraščio „Lietuvos aidas” redaktorius buvo Antanas Smetona, ir, jam tapus Tarybos pirmininku, „Lietuvos aidas” tapo oficialiu jos leidiniu, informuojančiu tautą apie Tarybos veiklą.

Ir štai, 120 metų rusų caro vergiją nešusioje Lietuvos teritorijoje, užspausta okupacinės kariuomenės, mažutė Lietuvių tauta, nepamiršusi savo istorijos, kalbos, savo tradicijų, nepranykusi iš pasaulio tautų rato ir pajutusi pasaulyje naujai sušvitusią, pripažintą tautų apsisprendimo teisę, išdrįso pasiskelbti nepriklausoma. Išdrįso pasakyti pasauliui, kad mes, lietuviai, norime atsikratyti svetimųjų jungo ir patys norime kurti savo tautos ateitį ir tvarkyti savo valstybės reikalus. Ir ši drąsi tautos deklaracija – Nepriklausomybės Aktas buvo atspausdintas „Lietuvos aidas” 27-tame numeryje vasario mėn. 19 d. ir paskleistas po visą Lietuvos teritoriją.

Malonu, kad buvusi mūsų klubo narė Jadvyga Chadauskaitė, vėliau tapusi Tūbeliene, buvo tuo metu dar visai jauna mergaitė. Ji, gavusi iš Tarybos tą svarbų dokumentą, naktį, besislaps-tydama, Vilniaus gatvėmis ir kiemais praėjo pro sargybas ir perdavė dokumentą atitinkamiems asmenims, kurie jį išvežė už Lietuvos sienų ir paskelbė lietuvių tautos apsisprendimą pasauliui.

Savo šeimos raštuose turiu vieno iš Lietuvos laisvės kovų dalyvio, karininko ir jauniems savanoriams

(Nukelta į 11 psl.)

*Sveikinu su Kovo 11-ąja, Lietuvos
Nepriklausomybės atkūrimo
21-osiomis metinėmis!*

Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse!

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto
signataras Leonas Milčius*

2011m. kovo 11d., Raudondvaris

Clevelando lietuvaitė Nida F. Degesys paskirta į Northeastern Ohio University College of Medicine and Pharmacy (NEOUCOM) patikėtinių tarybą

CLEVELAND, OH

LIETUVAITĖ LYDI SĖKMĖ

Antrų metų medicinos studentė Nida F. Degesytė gavo dviejų metų paskyrimą buvusio Ohio gubernatoriaus Ted Strickland būti studentų atstove NEOUCOM patikėtinių taryboje. Nida baigė Ohio

Universitetą summa cum laude ir toliau tęsė medicinos mokslus Cleveland State Universitete. Bėgalinis noras padėti žmonėms, vertė ją įstoti į Amerikos „Peace Corps”, kur kartu su savo vyru dirbo metus Panamoje neturtingų kaimiečių miestelyje.

Nida ne tik studijuoja medicinos mokslus, bet yra aktyvi medicinos studentų tarpe. Ji yra viso krašto medicinos mokslų komiteto Amerikos Medicinos Studentų Asociacijos pirminkė (AMSA).

Nida vedė praeitais metais medicinos mokslų 40 valandų simpoziumą Washington D.C. Ji yra prezidentė pacientų skausmo priežiūros grupės NEOUCOM. 2010 m. vasarą baigė aštuonių savaitių tyrinėjimo programą gerontologinėje onkologijoje Johns Hopkins Universiteto Medicinos mokykloje. Rezultatus ir tyrinėjimų išvadas pristatys šiais metais mokslininkų suvažiavime Amsterdame.

Nida F. Degesytė lankė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir šoko „Grandinėlėje”. Ji ištėkėjusi už David Kocan, kuris teisės mokslus baigs šį pavasarį Case Western Reserve Universitete.

Nida klevelandiečių daktarų Dainiaus ir Romos Degėsių antroji dukra ir antroji vaikaitė floridiškių dr. Danieliaus ir Romos Degėsių.

Linkime sėkmės jaunai būsimai daktarei!

DD

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

1991-ŲJŲ SAUSIS: PIRMOSIOS VYRIAUSYBĖS GRIŪTIS

Aras LUKŠAS

Lygiai prieš 20 metų, 1991-ųjų sausio 7-8 dienomis, Vilniuje klostėsi įvykiai, parklūpdę pirmąją atkurto nepriklausomos Lietuvos Vyriausybę.

To meto ministrų kabineto ir jo vadovės Kazimiros Danutės Prunskienės veikla iki šiol vertinama prieštaringai, net diametraliai priešingai, juolab kad dauguma anų metų įvykių dalyvių ir šiandien yra sveiki, gyvi, o kai kurie jų vis dar aktyviai dalyvauja politiniame Lietuvos gyvenime. Tad nesileisdami į vertinimus, ypač į vėliau prasidėjusias „Šatrijos“ bylos peripetijas, pasiremame to laikotarpio kronikomis, spauda, prisiminimais ir pamėginkime rekonstruoti tų dramatiškų dienų prielaidas bei įvykius.

Be aiškių įgaliojimų

Pirmoji nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos Vyriausybė prisiekė 1990 metų balandžio 11-ąją, praėjus lygiai mėnesiui nuo tos dienos, kai Sąjūdžiui pasiekus triuškinamą pergalę per parlamento rinkimus buvo paskelbta apie atkuriamą nepriklausomą Lietuvos Respubliką.

Visą šį mėnesį Lietuva turėjo tik laikinąją vykdomąją valdžią: kovo 11-ąją atsistatydinus senajai LSSR Ministrų Tarybai, kabineto vadovės pareigos buvo patikėtos buvusiai Vyriausybės vadovo pavaduotojai K.Prunskienei. Ką ir kiek ši Vyriausybė gali spręsti, tuo metu dar nebuvo aišku. Vyriausybės įstatymą Aukščiausioji Taryba (AT) priėmė tik kovo 22 dieną. Šiuo įstatymu buvo apibrėžti ministrų kabineto įgaliojimai: Vyriausybė gavo teisę „spręsti visus valstybės valdymo klausimus, jeigu jie pagal Lietuvos Konstituciją neprikurti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos, jos Prezidiumo ir Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko kompetencijai“. Netrukus įsitikinsime, kad tokia formuluoatė nepraėjus ir aštuoniems mėnesiams sukels rimtų nesutarimų tarp įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios.

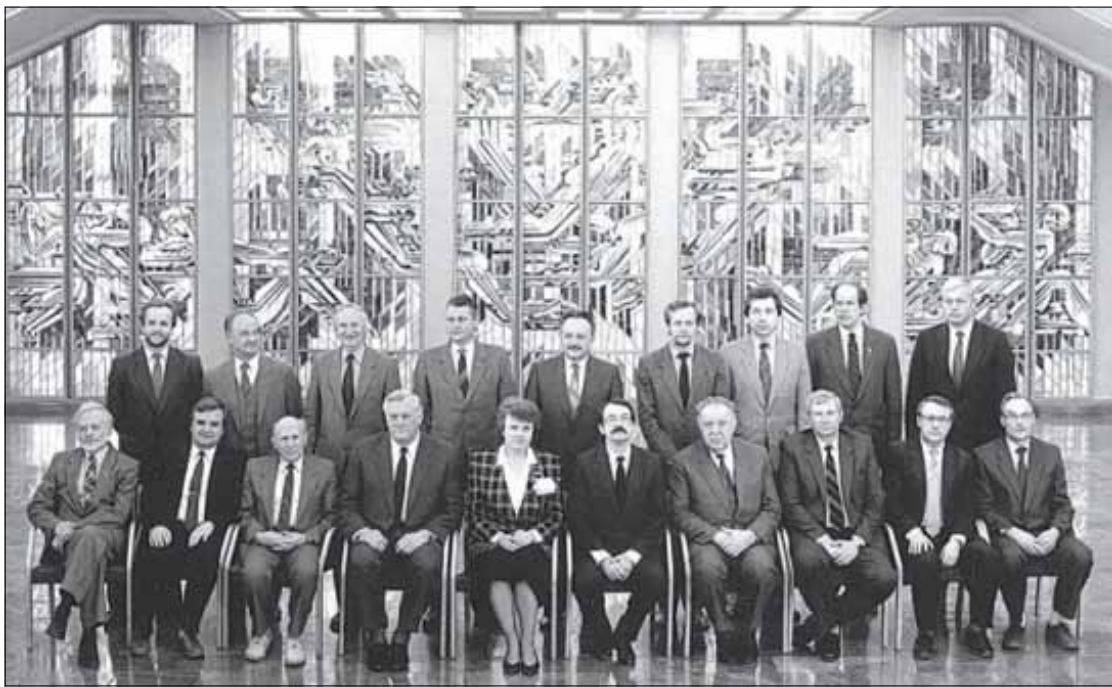
Blokados spąstuose

O kol kas grįžkime į 1990 metų balandžio 11-ąją, kai AT priėmė pirmosios atkurto nepriklausomos Lietuvos Vyriausybės priesaiką. Kabineta, be ministrės pirmininkės K.Prunskienės ir dviejų jos pavaduotojų - Algirdo Brazausko bei Romualdo

Ozolo, sudarė 16 ministrų. Kabineto sudėtis daugmaž atitiko rinkimų į AT rezultatus - apie du trečdalius ministrų portfelių teko Sąjūdžio, kiti - savarankiškumą paskelbusios Lietuvos komunistų partijos (LKP) atstovams. Vis dėlto ši Vyriausybė, formaliai žiūrint, nebuvo koalicinė - nei Sąjūdis, nei savo ministrus delegavusi LKP neturėjo jokios sutarties ar kokių nors įsipareigojimų vienas kitam. Kita vertus, Sąjūdžio deleguoti ministrai, nors ir sudarė kabineto narių daugumą, taip ir netapo daugumos Vyriausybė: dažnokai sutampant kairiosios ir centristinės orientacijos ministrų pozicijoms kabineto ir parlamentinė Sąjūdžio dauguma netrukus ėmė griežti kaip tarpusavyje nesuderintas orkestras.

Nepraėjo nė savaitė, kai pirmajai Vyriausybei teko stačia galva nerti į sunkius išbandymus: Maskvos ekonominė blokada, neregėta infliacija, sunkios derybos su SSRS ir bandymai įtikinti Vakarų demokratijų vadovus pripažinti mūsų nepriklausomą valstybę - tai toli gražu ne visi uždaviniai, kuriuos reikėjo išspręsti nepatyrusiems Lietuvos politikams. Pirmi būsimų sunkumų ženklai pasirodė dar balandžio 3-ąją - vos dvi dienas oficialiai veikiančiai Lietuvos Vyriausybei Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbachiov ir Ministrų Tarybos pirmininkas Nikolaj Ryžkov paskelbė ultimatumą. Jie pareikalavo nedelsiant atšaukti Nepriklausomybės Aktą ir grįžti į 1990 metų kovo 10-osios padėtį. Priešingu atveju pagrasino ekonominėmis sankcijomis. Jas Lietuva pajuto dar po penkių dienų, kai grasinimai buvo įvykdyti ir Kremlius nutraukė naftos bei dujų tiekimą (šių liko tik apie 18 proc., nei paprastai buvo sunaudojama). Netrukus nustota tiekti ir kitas žaliavas bei produkciją. Daugelis turbūt dar prisimena to meto vaizdus: kilometrines eilės prie degalinių, kuriose galėdavai įsipilti tik 20 litrų benzino, nebekursuojantys miestų autobusai, nuolat besikeičiantys pranešimai apie tai, kad mazuto ir naftos šalyje liko penkioms, trimis, dviem dienoms...

Visus buvo apėmusi nuojauta, jog tuoj sustos elektrinės, miestai paskės tamsoje, o tada jau prasidės visiškas chaosas. Tačiau prisimenant anas dienas atmintis piešia ir kitokius vaizdus, tarkime, sostinės Gedimino prospektu riedan-

Pirmoji atkurto Lietuvos Respublikos Vyriausybė po priesaikos Lietuvos Respublikos Aukščiausiojoje Taryboje Aukščiausiosios Tarybos pirmųjų rūmų fojė. Sėdi (iš kairės): miškų ūkio ministras V.Antanaitis, pramonės ministras R.Jasinaivičius, ryšių ministras K.Birulis, ministrės pirmininkės pavaduotojas A.M.Brazauskas, ministrė pirmininkė K.D.Prunskienė, ministrės pirmininkės pavaduotojas R.Ozolas, finansų ministras R.Sikorskis, vidaus reikalų ministras M.Misiukonis, žemės ūkio ministras V.Knašys, susisiekimo ministras J.Biržiškis. Stovi (iš kairės): sveikatos apsaugos ministras J.Olekas, teisingumo ministras P.Kūris, statybos ir urbanistikos ministras A.Nasvytis, prekybos ministras A.A.Sinevičius, materialinių išteklių ministras R.Kozyrovičius, socialinės apsaugos ministras A.Dobravolskas, ekonomikos ministras V.Navickas, užsienio reikalų ministras A.Saudargas, energetikos ministras L.V.Ašmantas. (Nuotraukoje nėra kultūros ir švietimo ministro D.Kuolio.) Vilnius, 1990 m. balandžio 11 d.

Lietuvos centrinio valstybės archyvo nuotrauka

čias tūkstantines dviratininkų kolonas, iškėlusias vėliavas ir transparentus: „Susikiškite tą savo naftą!“ Taip, tuomet entuziazmas liejosi per kraštus. Tačiau nereikia pamiršti, kad sovietai kontroliavo ne vien energetikos išteklių ir žaliavų tiekimą - jie kontroliavo ir Lietuvos sienas su Vakarais (Lenkija), taigi valstybė iš esmės atsidūrė visiškoje ekonominėje izoliacijoje.

Nepamirškime, jog tai vyko ne tik Lietuvos siekiams abejingo, bet ir daugeliu atvejų akivaizdžiai rusofiliško Vakarų pasaulio akivaizdoje. Berlynas ir Paryžius nuogastavo, kad mūsų laisvės siekiai nenublokštų Sovietų Sąjungos atgal į totalitarizmą. Ir naiviai tikėjo, jog ši blogio imperija gali kada nors tapti normalia civilizuota valstybe. Tad jau pirmą blokados dieną tuometis Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrands ir Vokietijos kancleris Helmut Kohl paragino Lietuvą laikinai sustabdyti Aukščiausiosios Tarybos nutarimus ir taip sudaryti sąlygas pradėti derybas su M.Gorbachiov.

„Lietuviai viską sužlugdys. Jie beveik niekada nebuvo laisvi. Kai tapo laisvi, jų režimas buvo diktatūra. Pasigailėjimo verti žmonės. Suprasčiau, jei M.Gorbachiov būtų priverstas griebtis jėgos“, - šie Prancūzijos vadovo F.Mitterand tuomet pasakyti žodžiai turėjo išsklaidyti naivias viltis, kad sprendžiant santykius su Kremliumi galime tikėtis besąlygiškos Europos paramos.

74 dienas trukusi ekonominė blokada padarė Lietuvai milžiniškų nuostolių - jie suda-

rė 11 proc. valstybės bendrojo vidaus produkto. Ką šioje situacijoje neregėtam Kremliaus spaudimui galėjo priešpriešinti pirmoji Lietuvos Vyriausybė?

Verta pažymėti, kad tam tikrų atsakomųjų veiksmų prieš Sovietų Sąjungą vis dėlto buvo imtasi. Vienas atsakymų Maskvai - sovietų į Vakarus eksportuojamo mazuto tiekimo apribojimas. Mat didelė dalis šios produkcijos į tanklaivius buvo perpumpuojama ne kur kitur, o Klaipėdoje. Naudodamasi šia aplinkybe Vyriausybė ėmėsi riboti perkrovimą, kelti įkainius už paslaugas ir reikalauti, kad už tam tikrą dalį eksporto ji galėtų įsigyti mazuto. Bandyta eiti ir kitais keliais - ministrų kabinetas ieškojo galimybių pasirašyti tiesiogines sutartis su Baltarusija, Azerbaidžanu, Ukraina, Maskva, Leningradu. Negalima sakyti, jog tie mėginimai nedavė jokių rezultatų - šiaip ar taip, Kremlius turėjo vykdyti tam tikrus įsipareigojimus partneriams Vakaruose, tad Lietuvos pasipriešinimas šiam procesui tapo nemenka rakštimi SSRS vadovybei. Kita vertus, jėgos buvo aiškiai nelygios - Maskva buvo nusiteikusi nesiskaityti su galimais nuostoliais. Juo labiau kad ji galėjo visiškai kontroliuoti Vilniaus susitarimus su kitomis respublikomis: visų krovinių gabenimą per Lietuvos teritoriją vis dar kontroliavo beveik karinė struktūra - SSRS susisiekimo ministerija.

Kova trimis frontais

Taigi bandymai gintis buvo nelabai efektyvūs. Birželio 18-ąją, baigiantis 61-ajai blokados dienai, Vyriausybei teko

padaryti oficialų pranešimą. Jame sakoma, jog gegužės ir birželio mėnesiais sutriko beveik penkių šimtų įmonių darbas, o tai atsiliepė 50 tūkst. jose dirbusių žmonių. Ką jau kalbėti apie tai, kad birželį ir liepą iš parduotuvių pradėjo dingti tokie maisto produktai, kurių niekada nestigdavo ir gūdžiausios sovietmečio krizės laikais, tad imta griežtai riboti net aliejaus ir cukraus pardavimą.

Birželį premjerė K. Prunskienė ir vicepremieras A.Brazauskas susitiko su SSRS vyriausybės vadovu N.Ryžkov. Rezultatai neguodė - Maskva buvo nusiteikusi tęsti blokadą tol, kad galutinai palauš nepaklusnią Lietuvą. Bandydama ieškoti išeities iš susidariusios situacijos K.Prunskienė pasiūlė savo sprendimą ir čia pat atsidūrė prie kitos kovos linijos - šį kartą jai teko susigrumti su kompromisų nenorinčia Aukščiausiąja Taryba.

Taigi K. Prunskienės Vyriausybė nutarė formaliai nusileisti Maskvos reikalavimams ir inicijavo Kovo 11-osios Akto moratoriumą. Birželio 29-ąją pateiktame jo tekste, be kita ko, sakoma: „Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, būdama ir likdama Tautos ir Valstybės suverenių galių reiškėja, atkurdama nepriklausomą Lietuvos valstybę ir visų tų galių vykdymo tikslu siekdama tarpvalstybinių derybų su TSR Sąjunga, skelbia nuo derybų pradžios 100 dienų moratoriumą 1990 m. kovo 11-osios Aktui dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, tai yra sustabdo

(Nukelta į 9 psl.)

(Atkelta iš 8 psl.)

1991-ŲJŲ SAUSIS...

iš jo kylančius teisinius veiksmus. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba gali moratoriumą pratęsti arba atšaukti. Moratoriumas savaime netenka galios, nutrūkus deryboms.”

Paskutinės dienos

Netrukus sprendimas dėl moratoriumo bus priimtas. Tačiau jo svarstymas dar spės įkalti didelį pleištą tarp Sąjūdžio dominuojamo parlamento ir nedaug nuo jo priklausančio ministrų kabineto. Akivaizdūs nesutarimai liks ir pasibaigus blokadaį. Bendrus kabineto ir AT Prezidiumo posėdžius ims temdyti vis tirštėjantys tarpusavio nepasitikėjimo šešėliai. Rudeniop atmeta Vyriausybės programa, nepriimamas jos pasiūlytas Privatizavimo įstatymo variantas. Artėjantys 1991 metai parlamento ir Vyriausybės santykiams nežada nieko gera. Dar savaitė kita, ir tuo pasinaudos Lietuvos nepriklausomybės siekiams priešiškos išorinės jėgos.

Tačiau kol kas grįžkime į 1990-ųjų vasarą ir prisiminime, kad pirmoji Lietuvos **Vyriausybė turėjo kautis ir trečiame - Vakarų - fronte.** Deja, geri norai tuomet nedavė tinkamų rezultatų. 1990 metų lapkričio 8 dieną AT kreipėsi į šalis - Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimo nares - ir pareiškė, jog Lietuva remia įprastinės ginkluotės Europoje sumažinimo idėją bei valstybių pastangas šioje srityje. Tuo pat metu parlamentas priminė pasauliui, kad Lietuvoje ir kitose Baltijos šalyse dar tebėra sovietinė kariuomenė, o tai traktuotina kaip sovietų armijos dislokacija teritorijoje, esančioje už SSRS ribų.

Be abejo, tokie pareiškimai buvo išgirsti, tačiau bent kiek efektyvesnės reakcijos į juos nesulaukta. Ministrėi pirmininkei K.Prunskienei teko istorinė misija susitikti ir derėtis su daugeliu Vakarų valstybių vadovų. Deja, tų susitikimų rezultatai neišėjo už mandagaus protokolinio pasikalbėjimo ribų. Bene geriausiai Vakarų požiūrį į mūsų siekius parodė 1991 metų sausio 8 dienos JAV Baltųjų rūmų atstovo spaudai Marlin Fitzwater pareiškimas, kuriame sakoma: „Jungtinės Valstijos, susirūpinusios, kad Sovietų Sąjungos vadovybės sprendimas nusiųsti karinių dalinių į Baltijos valstybes, kurį mes laikome provokaciniu ir kurio padariniai gali būti priešingi negu norima, gali pakenkti perspektyvoms per taikias ir konstruktyvias derybas išspręsti jų ateities klausimą. JAV ragina SSRS nutraukti bauginimą ir taip at-

naujinti derybas, kad jos vyktų be jokio spaudimo ir tolesnio jėgos naudojimo. JAV, niekada nepripažinusios Baltijos tautų prijungimo prie Sovietų Sąjungos, remia Baltijos tautų siekį savarankiškai lemti savo ateitį.” Tačiau tokiais pareiškimais viskas ir baigėsi. Kaip vėliau viename savo straipsnių prisimins tuometis AT pirmininkas Vytautas Landsbergis, **Vakarai grąžė rankas dėl vargšės Sovietų Sąjungos ir įtariai žvelgė į stublinantį tautų išsivadavimą iš komunizmo.**

Kitaip sakant, pirmosios Lietuvos Vyriausybės pastangos atsilaikyti prieš Maskvą, laikančią save mūsų valstybės šeimininke, buvo kur kas sėkmingesnės, nei mėginimai rasti sąjungininkų Vakarų fronte. Bet 1991-ųjų sausio pradžioje Kremliaus strategai rengė mums naują ir, kaip jiems atrodė, mirtiną smūgį. Štai šioje vietoje daugelio tų laikų prisiminimų autorių nuomonės diametraliai išsiskiria: vieni teigia, kad tuometė Vyriausybė veikė taip, kaip reikalavo krašto ekonominiai interesai, o kiti įsitikinę, jog premjerės ir jos kabineto narių veiksmai buvo kone sąmoningai organizuoti taip, kad šalyje kiltų socialiniai neramumai, vėliau išprovokuosiantys kraujo praliejimą.

Viskas prasidėjo dar 1990-ųjų gruodį, svarstant kitų metų valstybės biudžetą. Tada Vyriausybė nutarė atsakyti bet kokių dotacijų, tarp jų ir tų, kurias teikė svetima valstybė - Sovietų Sąjunga. Tačiau kaip tuomet padengti gamybos sąnaudų ir pardavimo kainų skirtumą? Ir štai čia K.Prunskienės Vyriausybė priėmė sau pragaištingą sprendimą - reikia imtis lanksčios kainodaros politikos. Gruodžio 15-ąją Vyriausybė svarstydamas biudžeto projektą nutarė, kad mažmeninės kainos neišvengiamai didės. Štai kaip šias dienas prisiminė tuometis vicepremjeras A.Brazauskas: „Mes visi dar laikėmės, karštingai ieškodami būdų, kad eilinis žmogus kuo mažiau pajustų ekonominės griūties padarinius. Supratome būtinybę surasti lėšų didėjančioms kainoms kompensuoti.”

Tačiau gerais norais ir pragaras grįstas. Lėšų kompensuoti kainų didinimą valstybės biudžete iš esmės nebuvo. Dar spalio mėnesį Ekonomikos ministerija buvo priversta skaičiuoti, iš ko ir kaip kompensuoti neišvairduojamai pakilusias kasdienių produktų kainas bent jau skurdžiausiai gyvenančioms šeimoms. Vis dėlto šie mėginimai neapsaugojo pirmosios Vyriausybės nuo kracho. Juolab kad jos

Judėjimo „Jedinstvo” ir kitų prosovietinių jėgų mitingas ir nepavykęs Lietuvos parlamento puolimas. Vilnius, 1991 m. sausio 8 d. Fotografas Andrius Petrulevičius. www.lrs.lt

parengtas scenarijus puikiausiai tiko Maskvai ir šios vietininkams.

Taigi 1991 metų sausio 4 dieną Lietuvos Vyriausybė priėmė nutarimus, paleidžiančius mažmenines kainas ir numatančius jų galimą kompensavimą. Po trijų dienų į parduotuves atėjusiems lietuviams toks sprendimas sukėlė šoką - būtiniausi maisto produktai buvo pabrangę kone keturis kartus. Kitą dieną laikraštis „Tiesa” išspausdino tokio turinio pranešimą: „Šių nutarimų priėmimo būtinybė neišaiškinta krašto gyventojams anksčiau, dar iki kainų pakėlimo. Nebuvo pakankamai įvertinti šio sprendimo padariniai. Aiškinamojo darbo, nurodant priežastis per spaudą, radiją ir televiziją, neabejotinai trūko. Kainų pakėlimas gyventojams buvo šiurpi naujiena ir jie sutiko ją nepasirengę.”

Tačiau atsirado tokių, kurie buvo puikiausiai pasirengę tokiai blogai naujienai. Prieš tautos išrinktą AT ir jos paskirtą vykdomąją valdžią stėjo SSRS specialiųjų tarnybų įkur-

ta ir palaikoma organizacija „Jedinstvo”. Sausio 8-osios rytą įsiaudrinusi Lietuvos nepriklausomybės priešininkų minia jau riaumoja aikštėje priešais AT rūmus. Dar valanda kita ir, atrodė, parlamento rūmai neatlaikys apgulties. „Šalin Prunskienė!”, „Vyriausybei - atsistatydinti!” - tokie ir panašūs lozungai mirgėjo mitingo dalyvių rankose. Kas tie žmonės, buvo aiškiai matyti iš jų rankose laikomų plakatų „Elfa”, Kuro aparatūros gamykla, Spalio 40-mečio gamykla - tai vis rusakalbiai vadinamųjų sąjunginio pavaldumo įmonių darbininkai. Jei, aišku, tikėsime tuo, nes kai kurie šių įvykių liudininkai tvirtina, kad didžiąją dalį mitinguotojų sudarė civiliais drabužiais perrengti sovietų kariškiai. Tiesa tai ar ne, šiandien vargu ar kas gali įrodyti. Kita vertus, dabar tai ne taip ir svarbu. Tąsyk AT rūmus saugojusiems gynėjams pavyko vandens čiuurkšlėmis sustabdyti įaudrintą minią. Bet kažin ar tai būtų pavykę, jei ne AT pirmininko V.Landsbergio

kreipimasis per Lietuvos radiją. Jis ragino žmones ateiti ir apginti savo išrinktą valdžią, įskaitant ir K.Prunskienės Vyriausybę, leidusią sau tapti lengvu Lietuvos priešų taikiniu.

Tą pačią dieną per AT posėdį milžiniška balsų dauguma Vyriausybės nutarimas dėl kainų kėlimo buvo atšauktas. Pačiam kabinetui ir ministrėi pirmininkei nebeliko nieko kito, kaip atsistatydinti. Tačiau tai jau nieko nebepakeitė. AT priėmus Laikinojo pagrindinio įstatymo 95 straipsnio pataisą, leidžiančią parlamentui atstatydinti Vyriausybę ne kvalifikuota, o paprasta balsų dauguma, pirmojo kabineto likimas buvo išspręstas. **Sausio 8-ąją už jo atstatydinimą balsavo 72 deputatai.** Tačiau ir toks žingsnis neišgelbėjo Lietuvos valstybės bei jos piliečių nuo atviros kaimynų agresijos. Praeis dar kelios dienos ir agonijoje dūstanti imperija nusimes kaukę - savo tankų vikšrais ims traiškyti mūsų maldas ir dainas. Bet tai - jau visai kitos istorijos tema. **LŽ**

„LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DEKLARACIJA BUVO LABAI DRĄSUS ŽINGSNIS”

Europos Parlamento (EP) pirmininkas Jerzy Buzek pasveikino Lietuvą su 21-osios Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo metinėmis.

Savo sveikinimo kalboje EP pirmininkas sakė: „Šios džiaugsmingos sukakties proga visiems lietuviams siunčiu savo šilčiausius sveikinimus. Minėdami šią sukaktį lietuviai gali didžiuotis savimi, o

kiti Europos gyventojai turėtų didžiuotis lietuviiais: Lietuva buvo pirmoji valstybė, paskelbusi savo nepriklausomybę nuo yrančios Sovietų Sąjungos. Tai buvo labai drąsus žingsnis tuo metu, nes jos pripažinimo nebuvo galima numatyti iš anksto.

Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo aktas buvo pavyzdys kitoms Vidurio ir Rytų Europos valstybėms.

LIETUVA MINĖJO NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 21-ĄSIAS METINES

1990 m. kovo 11-ąją Aukščiausioji Taryba Atkuriamasis Seimas priėmė aktą „Dėl Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymo”. Už šį aktą balsavo 124, susilaikė 6 deputatai. Šiuo aktu Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama Tautos valią, nutarė

ir iškilmingai paskelbė, kad yra atkuriamas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suverenių galių vykdymas, ir Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.

Kovo 11-ąją, penktadienį, šventiniai renginiai prasidėjo iškilmingu minėjimu Seime.

Vidurdienį Nepriklausomy-

bės aikštėje prie Seimo buvo pakeltos trijų Baltijos valstybių vėliavos.

Po vėliavų pakėlimo ceremonijos Gedimino prospektu žygiavo Lietuvos kariuomenės orkestras ir Garbės sargybos kuopos kariai. Po parado svečiai ir tikintieji dalyvavo iškilmingose padėkos už laisvę Mišiose Vilniaus arkikatedroje

(Nukelta į 11 psl.)

ELTA

EUGENIJUI ALGIMANTUI BARTKUI MIRUS

Čikagoje, JAV, mirė žymus Lietuvos ir lietuvių išeivijos politikos ir visuomenės veikėjas, savo gyvenimą paskyręs Lietuvos Nepriklausomybei ir lietuvybės reikalams, Eugenijus Algimantas Bartkus, šviesus ir išmintingas žmogus. Po Antrojo pasaulinio karo su tėvais pasitraukęs į Vakarų jis visą savo sąmoningą gyvenimą buvo labai aktyvus JAV lietuvių bendruomenės narys: 1949 metais įstojo į Amerikos lietuvių tautinę sąjungą; 1958-1961 m. buvo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas; nuo 1959 m. – jos atstovas Amerikos lietuvių taryboje, sąjungos garbės narys ir valdybos vicepirmininkas; 1968-1971 m. – Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas; 1980-1992 m. – Lietuvos tautinio sąjūdžio pirmininkas, vėliau pavaduotojas. Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė buvo visų šių jo pareigų pagrindinis rūpestis, o lietuvybės išlaikymas, lietuviška spauda ir kultūrinė veikla užėmė didžiąją jo laiko dalį. Jis niekada neprarado vilties pamatyti Lietuvą nepriklausomą.

Eugenijus Algimantas Bartkus pasišventusiai rėmė ir atsikūrusią Lietuvos valstybę – Lietuvos Sąjūdį, Lietuvių tautininkų sąjungą, vykdė įvairius kultūros ir švietimo projektus Tėvynėje, rūpinosi naujausių laikų Lietuvos istorijai skirtų knygų leidyba.

Už nuopelnus Lietuvai E.A.Bartkus 2005 metais buvo apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.

Lietuva ir lietuviai visame pasaulyje neteko patrioto, draugo ir patarėjo. Užjaučiame žmoną Danguolę, dukrą Vivą ir sūnų Darių, netekusius vyro ir tėvelio, taip pat viso pasaulio lietuvių bendruomenę, netekusią nuoširdaus darbininko.

*Andrius Kubilius, Tėvynės sąjungos-
Lietuvos krikščionių demokratų pirmininkas*

BARTKUS Eugenijus Algimantas (g. 1925. IV.4 Zubiškyje, Trakų aps.), statybos inžinierius, visuomenės veikėjas. Mokėsi Ukmergės, Šiaulių ir Joniškio g-jose. 1942-44 studijavo VDU Statybos f-te. 1944 pasitraukė į Vokietiją; čia tęsė studijas Darmstadto aukštojoje technikos m-loje. 1949 persikėlė į JAV. 1950 Ilinojaus technologijos in-te Čikagoje, IL, įgijo bakalauro, 1955 - magistro laipsnį. 1962 Čikagoje įsteigė inžinerijos b-vę Bartkus and Associates. Ilgametis šios b-vės prezidentas. Aktyviai dalyvauja liet. visuom. veikloje. ALTS tarybos narys,

pirmininkas (1958-61), šios s-gos atstovas ALTe (nuo 1959). ALTo tarybos narys, pirmininkas (1968-71). Lietuvos tautinio sąjūdžio pirmininkas. Priklauso respublikonams.

Iš knygos „JAV lietuviai“ I tomo.

(Atkelta iš 5 psl.)

VILNIŲ IR...

neigė gavęs tik kitataučių balsus: juk už jį balsavo ir lietuviai. V.Tomaševskis gražiai lietuviškai kalba apie gražius ir taurius dalykus: mažumų teises, pavardžių rašybą ir mokyklas. Taip jis kalba lietuvių žiniasklaidai ir Europos parlamentui. Lenkiškai jis kalba kitaip. Rusiškai jis kalba kitaip. **Nors net ir lietuviškai ką tik ištrūko: „aš ne prosovietinis, bet sovietmečiu buvo geriau“.**

Štai kelios citatos iš sąjungos vadovo interviu lenkų ir rusų kalba bei rinkiminių klipų. „Mes čia – nuo XIV amžiaus! „Kas statė Vilnių? Kas atstatinėjo Vilnių ir Klaipėdą po karo? Pūslėtos rusų, lenkų ir baltarusių bei

kitų tautų rankos“. „Kas statė Visagino miestą?“ „Rusai ir lenkai turi įvesti tvarką šiame mieste (Vilniuje)“, „Mūsų – ketvirtis milijono!“ „Mes turime teisę valdyti Vilnių ir Klaipėdą. Atėjo aktyvios politikos metas“. „Aš pažįstu Tomaševskį dar nuo socialistinių laikų. Tai tikras vadas“, - sako Tomaševskio sąjungos reklaminio klipo herojus.

„Vienybėje – jėga!“ – toks sąjungos rinkimų šūkis ir nedviprasmiška žinia lenkų ir rusų rinkėjui. Vienybė už? Ar vienybė prieš?

Aljanso reklaminė kampanija – tyli, nuosekli, pavyzdinė. Aljansas neėmė pinigų iš verslo (įdomu, iš kur ėmė?). Aljansas nesinaudojo reklaminiais stendais. Aljansas dirbo tiesiai su

IN MEMORIAM EUGENIJUI ALGIMANTUI BARTKUI (1925-04-04 – 2011-03-06)

Po sunkios ligos Jungtinėse Amerikos Valstijose, savo namuose, netoli Čikagos, mirė žymus Amerikoje ir Lietuvoje JAV lietuvių politikos ir visuomenės veikėjas, statybos inžinierius, savo gyvenimą paskyręs Lietuvos Nepriklausomybei ir lietuvybės reikalams, Eugenijus Algimantas Bartkus. Jis buvo labai mielas ir šiltas, šviesus ir išmintingas žmogus.

Eugenijus Algimantas Bartkus gimė 1925 m. balandžio 4 d. Zubiškėse, Trakų apskrityje pasiturinčių lietuvių šeimoje. 1942–1943 m. studijavo Vytauto Didžiojo universiteto Statybos fakultete. 1944 metais, artėjant Sovietų armijai, kartu su šeima pasitraukė į Vokietiją ir ten tęsė studijas. 1949 metais su šeima iš Vokietijos persikėlė gyventi į JAV, Čikagą. 1950 metais baigė Ilinojaus technologijos institutą Čikagoje. 1955 metais tapo statybos inžinerijos magistru.

1962 metais Eugenijus Algimantas Bartkus su bičiuliais įkūrė statybos inžinerijos bendrovę „Bartkus and Associates“ ir jai vadovavo iki 1995-ųjų, buvo „Bartkus

and Associates“ prezidentas. Šioje kompanijoje didesnė darbuotojų dalis buvo lietuviai. Bendrovės inžinierių parengti sunkiosios pramonės įmonių, geležinkelio ir laivų transporto įrenginių projektai buvo vykdomi visuose pasaulio žemynuose.

Eugenijus Algimantas Bartkus buvo labai aktyvus JAV lietuvių bendruomenės narys: 1949 metais įstojo į Amerikos lietuvių tautinę sąjungą; 1958–1961 m. buvo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas; nuo 1959 m. jos atstovas Amerikos lietuvių taryboje, sąjungos garbės narys ir valdybos vicepirmininkas; 1968–1971 m. – Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas; 1980–1992 m. – Lietuvos tautinio sąjūdžio pirmininkas, vėliau pavaduotojas. Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė buvo visų šių jo pareigų pagrindinis rūpestis, o lietuvybės išlaikymas, lietuviška spauda ir kultūrinė veikla užėmė didžiąją jo laiko dalį. Jis niekada neprarado vilties ir visomis savo išgalėmis, visais savo darbais ją stiprino ir kitiems.

Eugenijus Algimantas

Bartkus buvo vienas iš tų pasišventusių ir drąsių žmonių, kuris, susikūrus Lietuvos Sąjūdžiui, jo veiklai paremti ne kartą slapta gabeno iš JAV lietuvių surinktas lėšas. Eugenijus Algimantas Bartkus Amerikos lietuvių tautinėje sąjungoje, būdamas jos vicepirmininkas, buvo atsakingas už bendradarbiavimą su 1989 metais atsikūrusia Lietuvių tautininkų sąjunga, nuolat ją rėmė ir kaip ALTS vicepirmininkas asmeniškai padėjo tautininkams leisti savo spaudą ir įvairią tautinę literatūrą. Taip pat organizavo Lietuvos tautininkų atvykimą į ALTS konferencijas Amerikoje, pats dažnai su žmona Danguole, dukra Viva ir sūnumi Dariumi viešėdavo savo gimtinėje per dainų ar kitas šventes bei renginius, dalyvavo Lietuvių tautininkų sąjungos suvažiavimuose, vykdė ar prižiūrėjo įvairius kultūros ir švietimo projektus Tėvynėje, rūpinosi naujausių laikų Lietuvos istorijai skirtų knygų leidyba.

Lietuvos tautininkai Eugenijų Algimantą Bartkų pažinojo kaip nepaprastai geranorišką, optimistišką ir charizmatišką lietuvį. Vien tik trumpas pabendravimas su Eugenijumi nuteikdavo tautininkus į visus sunkumus žiūrėti kaip į nesunkiai įveikiamas užduotis.

Už nuopelnus Lietuvai 2005 m. Eugenijus Algimantas Bartkus buvo apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi.

Lietuvos tautininkai neteko labai gero draugo ir patarėjo.

Užjaučiame žmoną Danguolę, dukrą Vivą ir sūnų Darių, netekusius vyro ir tėvelio, taip pat viso pasaulio lietuvių bendruomenę, netekusią nuoširdaus patrioto.

*Algimantas Birbilas, TS-LKD Tautininkų frakcijos vicepirmininkas,
Lietuvos tautininkai*

žmonėmis, tyliai ir nuosekliai juos telkdamas. Šis aljansas – visai ne bejėgė kontrolė: rinkimų štabe, pasak Tomaševskio, dirbo 3,000 žmonių. Apylinkėse - 600 stebėtojų. Per parašų rinkimo vąjų surinkta virš 50,000 parašų. Šie parašai, pasak sąjungos vadovo, dabar yra kopijuojami ir bus dalinami įvairioms institucijoms.

Nauji rinkimai pradėti dar nepasibaigus šiems. Tomaševskio iniciatyva į Lietuvą jau suvažiavo europarlamentarai kalbėti tautinių mažumų klausimu. Interviu lenkų radijui Tomaševskis

dalijasi ateities planais: ateinančiuose seimo rinkimuose planuojama gauti apie 10 vietų ir kelis ministrų portfelius.

Valdemaro Tomaševskio, naujo nepriklausomos Lietuvos politinio vado, meistriškai suvienijusio rusų ir lenkų mažumų nuoskaudas, kampanija – ne savivaldos rinkimų kampanija, ne kampanija dėl lenkiškų pavardžių rašybos ar mokyklų skaičiaus. Akivaizdu, kad Tomaševskis, skirtingai nuo daugybės Lietuvos politikų, dirba ne vienadieniems tikslams, ne savo ar savo bičiulių pajamoms garantuoti. Tomaševskis dirba ateičiai.

Kokiai?

Ar bandys konservatoriai ir lenkai burti Vilniuje koaliciją – paaiškės po savaitgalio, kai Valdemaras Tomaševskis pailsės. O sekmadienį visų laukia pamaldos. Taip ir matau kaip Kubiliaus konservatoriai ir Tomaševskio aljanso nariai stovi drauge Vilniaus Arkikatedroje prieš altorių susikaupe bendrai maldai. Vargonams gaudžiant beveik nesigirdi kaip į Lietuvą atsuoliuoja naujas Trojos arklys.

Rūta Vanagaitė, „Artūro Zuoko ir Vilniaus koalicijos“ narė, išrinkta į Vilniaus tarybą.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 9 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje, 7:00 v.v. lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas. Po koncerto šokiai jaunimui, vaisės, „Ateities“ 100 metų žurnalo paroda.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Algio Rukšėno novelės „Devil’s eye“ pristatymas Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. *Rengia Akademiniis Skautų Sąjūdis.*

BIRŽELIO 12 d., sekmadienį – Baisiojo birželio minėjimas Šv. Kazimiero parapijos patalpose 2:00 val.p.p. Ekumeninės pamaldos bažnyčioje už Sovietų režimo žuvusius ir nukenčiusius lietuvius, latvius ir estus. Po pamaldų bus trumpas paminėjimas ir kavutė parapijos kavinėje. *Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.*

(Atkelta iš 7 psl.)

St.Petersburg...

vadovavusio, vėliau tapusio generolu Stasio Zaskevičiaus pasakytą kalbą 1919 metų vasario 16-ją, švenčiant pirmąją Nepriklausomybės sukaktį. Cituoju: „Ėjo jie basi, menkai ginkluoti, dar menkliau nusimaną kautynėse – ne tik alkti, ne tik vargti, bet ir...mirti“.

Vasario 16-sios dvasia tevenija mus visus, nesvarbu kur begyventume. Tegul ta dvasia išlieka gyva mums. Tegul mažos valstybės išdidus Nepriklausomybės jausmas būna perduodamas iš kartos į kartą, tegul įgalina mus stiprinti meilę Lietuvai, perduoti jaunajai kartai mūsų šalies istoriją, kalbą, kultūrą ir tradicijas.

„Bangos“ pirmininkė Ramutė Krikščiukienė padėkojo A. Karnienei už gražią kalbą. Stalams buvo padalintas skanus maistas, o po pavalgymo koncertavo muzikas **Arvydas Vilčinskas**, lydimas skaidrių, dirbtinio sniego, laizerių, šviesų ir rūko efektais. Jo repertuaras nuo laisvės netekimo iki šių laikų jau triais dainų žodžiais ir ekrane rodomomis skaidrėmis buvo įspūdingas ir daugumai jaunesnės publikos dalyvių gerai žinomas, kurie gyvai jungėsi į jas, įtraukdami ir vyresniąją kartą. Tai buvo prasmingas ir gražus renginys.

Nepriklausomybės minėjimas

Sekmadienį, vasario mėn. 20 d., į lietuviškas pamaldas Šv. Vardo bažnyčioje Gulfporte susirinko nemažai žmonių. Šv. Mišias laikė kan. Bernardas Talaišis, jam asistavo kun. dr. Matas Čyvas ir buvęs Toronto Prisikėlimo bažnyčios klebonas kun.

Augustinas Simanavičius OFM. Gražiai giedojo bažnyčios giesmininkai. Po Šv. Mišių 2:30 val. Lietuvių klubo patalpose buvo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ir pietūs. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, V. Navickas perskaitė Nepriklausomybės aktą.

Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė pakvietė Lietuvos Garbės konsulą Algimantą Karnavičių. Jis suminėjo tuos laikus, kada susidariusi iš 20 asmenų Lietuvos Taryba 1918 metų vasario mėn. 16 d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybę. Jis pareiškė, kad ir svetimoje šalyje gyvename, mes visi esame ir būsime lietuviais.

Po pietų, Mečio Šilkaičio ir Zigmo Radvilos iniciatyva buvo parodytos filmos kaip Lietuvos gyventojai šventė Vasario mėn. 16 dieną. Salėje esantys žmonės džiaugėsi, matydamį žygiuojant Lietuvos karius ir publiką, dainuojant dainas. Klubo pirmininkė V. Meiluvienė padėkojo visiems, atsilankiusiems į minėjimą.

Lietuvių dailininkų paroda

Vasario mėn. 19 d., šeštadienį, ir 20 d., sekmadienį Lietuvių klubo patalpose mažojoje salėje buvo surengta lietuvių dailininkų paroda. Parodoje dalyvavo Irena Kirvelienė, Edita Klinkel (fotografė), Jūratė Navickienė, Rasa Kay, Juozas Saldaitis ir Loreta ir Valdas Antanas Petraičiai. Gražus jų nutapyti paveikslai ir fotografijos derinosi su Arvydo Vilčinsko atliekama programa klubo didžiojoje salėje.

„Lietuvių žinios“ Nr. 416 inf.

A + A INŽINIERIUI EUGENIJUI ALGIMANTUI BARTKUI,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Garbės nariui, buvusiam Sąjungos pirmininkui, užbaigus žemiškąją kelionę, reiškiamo gilią užuojautą žmonai DANGUOLEI, sūnui DARIUI, dukrai VIVAI su šeimomis, visiems likusiems giminėms, artimiesiems ir draugams.

Kartu liūdime:

Petras Buchas

Jonas Variakojis

Irena Dirdienė

Oskaras Kremeris

Rima Kašubaitė-Binder

Arvydas Ignatonis

Nenuilstamam kovotojui už Lietuvos laisvę

Eugenijui A. Bartkui

mirus, liūdime kartu ir gilią užuojautą reiškiamo žmonai Danguolei, dukrai Vivai ir sūnui Dariui ir visiems artimiesiems.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

IR

DIRVA

TAURIAM LIETUVIUI, IŠKILIAM TAUTININKŲ VEIKĖJUI

A + A INŽ. EUGENIJUI BARTKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai Danguolei, dukrai dr. VIVAI, sūnui dr. Dariui su žmona DIANE, vaikaičiams ir visiems artimiesiems.

Vaclovas ir Vanda Mažeikiai

ŽALGIRIO MŪŠIO 600 METINĖMS SKIRTO UŽSIENIO LIETUVIŲ VAIKŲ PIEŠINIŲ KONKURSO LAIMĖTOJAI

Pasitinkant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, Užsienio reikalų ministerija skelbia 2010 metais organizuoto Žalgirio mūšio 600 metų sukakties minėjimui skirtą piešinių konkurso „1410 – Žalgirio mūšis“ laimėtojus.

Konkursas, kuriame dalyvavo 85 vaikai iš 10 šalių, skirtas Lietuvos valstybei reikšmingo istorinio įvykio pažinimui skatinti, patriotiškumui ir pasididžiavimui Lietuva ugdyti, kūrybiniais darbais įamžinti Žalgirio mūšio atminimą.

Piešinių konkurso darbus vertino Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento sudaryta komisija.

Visi konkurso dalyviai bus apdovanoti Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atminimo dovanomis.

Susipažinti su konkurso laureatais galima Užsienio reikalų ministerijos tinklalapio skiltyje Lietuviai Pasaulyje/ Lituaništinis švietimas/ Lituaništinio švietimo aktualijos.

LR URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

„DIRVAI“ AUKOJO

R.Veitas, Milton, MA..... 100
A.Plateris, Bethesda, MD 50
A.Simonaitis, Rockford, IL 50
F.Černius, La Grange, IL 22
J.Maziliauskas, Toronto, CAN. 22
G.Sabataitis, Parma, OH..... 20
D.Bartkus, Beverly Shores, IN. 15
I.Kuprevičius, Cleveland, OH... 10
R.Žiedonis, Wlby. Hills, OH 10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

(Atkelta iš 9 psl.)

Lietuva minėjo...

bazilikoje. Katedros aikštėje buvo galima pasiklausyti pučiamųjų orkestrų koncerto.

Nuo 13.00 iki 16.00 val. visi norintys galės apsilankyti Seimo rūmuose. Atvirų durų valandos metu bus galima apžiūrėti specialiai Laisvės šventei parengtas parodas: „Atgimimo diena: 1991 m. kovo 11-oji“, dailininko Nerijaus Treinio projektuotų valstybinių ir visuomeninių organizacijų apdovanojimų ekspoziciją, vaikų piešinių parodą „Laisva Lietuva“, dailininko Algio Augustaičio kūrybos ekspoziciją.

Seimo II rūmų parodų galerijoje bus pristatyta instaliacija „Tautiška giesmė“ ir lietuviškųjų mokyklėlių JAV moksleivių piešinių paroda.

Seimo I rūmų fojė koncertuos meno kolektyvai: Marijampolės „Sūduvos“ gimnazijos etnografinis ansamblis, Lietuvos kariuomenės Vilniaus igulos karininkų ramovės muzikos ansamblis, Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ choras ir liaudies šokių ansamblis. *ELTA*

LIETUVOJE „LIETUVIŲ NAMAI“

Vidurinė mokykla „Lietuvių namai“ ugdo į Lietuvą atvykusius lietuvių kilmės vaikus, moko valstybinės lietuvių kalbos ir suteikia kiekvienam tinkamą išsilavinimą pagal bendrojo lavinimo programas. Čia mokiniai giliau pažįsta Lietuvos istoriją, kultūrą, tradicijas, vertybes; skatinama jų socializacija ir integracija į Lietuvos visuomeninį gyvenimą, ugdoma tautinė savimone ir pilietinės nuostatos.

Šiuo metu mokykloje mokosi vaikai iš 19 pasaulio šalių. Po pamokų veikia šešiolika būrelių, vaikai gali dalyvauti kultūrinėje, meninėje, sportinėje veikloje. Maloniai kviečiame užsienio lietuvius susipažinti su mūsų mokykla ir pasiūlyti savo vaikams mokyti Lietuvoje.

Daugiau informacijos www.lietuviunamai.vilnius.lm.lt

ČIKAGOJE – KILNOJAMOJI M. K. ČIURLIONIO PARODA

Pianistė Frances Covalesky

Šiais metais Kovo 11-osios proga LR Generalinis konsulas Čikagoje pristatė specialiai 100-osioms Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties metinėms skirtą kilnojamąją parodą, kurią parengė LR Užsienio reikalų ministerija ir Valstybinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus.

Bendradarbiaujant su Čikagos-Vilniaus susigimnėvusių miestų komitetu iškilmingas nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimas Čikagos diplomatinio korpuso atstovams, miesto pareigūnams bei svečiams bus surengtas kovo 16 d. Čikagos kultūros centre. Šventės da-

lyviai turės galimybę apžiūrėti parodą ir paklausti iškilaus kompozitoriaus kūrinių, kuriuos atliks trečios kartos Amerikos lietuvė, profesionali pianistė Frances Covalesky.

Vėliau paroda keliaus į Čikagos Jaunimo centrą, kur bus prieinama plačiai lietuvių bendruomenei. Čiurlionio galerija ir Generalinis konsultas Čikagoje maloniai kviečia kovo 18 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro, Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje (5620 South Claremont Avenue, Chicago) kartu švęsti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną bei paminėti didžio Lietuvos menininko 100-ąsias metines. Vakaro metu bus atidaryta paroda, o pianistė F. Covalesky skambins M. K. Čiurlionio ir kitų kompozitorių kūrinius.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

FILMAS „ATSISVEIKINIMAS“

LR Generalinis konsulas Čikagoje ir Gene Siskel kino centras pristato filmo „Atsisveikinimas“ (Laimingo žmogaus istorija) peržiūras šių metų kovo 12 d., šeštadienį, 4:30 val. vakaro bei kovo 17 d., ketvirtadienį, 8:15 v. v. Gene Siskel kino centre (164 North State Street, Chicago, Illinois 60601). Abejuose vakaruose dalyvaus filmo režisierius Tomas Donėla, kuris papasakos apie filmo idėją bei kūrimo procesą, atsakys į žiūrovų klausimus.

Pagrindinis filmo hero-

jus – 35-metis jūrininkas, kapitono padėjėjas Audrius – genamas mirties nuojaustos, paskutinį kartą išlipa į krantą atsisveikinti. Jį veda begalinis noras įveikti mirties baime ir atgauti dvasios ramybę. Pagrindiniuose vaidmenyse: Dainius Kazlauskas ir Olga Generalova. Taip pat vaidina Kostas Smoriginas, Remigijus Vilkaitis, Lina Budzeikaitė, Vladimiras Jefremovas, Janina Matekonytė, Vaidotas Martinaitis, Martynas Donela, Asta Preidytė, Jolanta Dapkūnaitė, Dalia

Storyk, Arūnas Sakalauskas, Aleksandra Metalnikova, Enrikas Kačinskas, Albinas Keleris, Larisa Kalpokaitė ir kiti.

Keturioliktasis kasmetinis Europos Sąjungos filmų festivalis Čikagoje, kurį rengia Gene Siskel kino centras kartu su ES šalių konsulatais, vyks kovo 4 – 31 dienomis. Šių metų festivalis iki šiol didžiausias – jo programoje net 64 filmai iš 24 ES valstybių. Daugiau informacijos – www.siskelfilmcenter.org/euff2011. Bilietai parduodami per Ticketmaster tel. 800-982-2787 arba interneto svetainėje www.ticketmaster.com bei Gene Siskel kino centro bilietų kasoje.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

„EUROBASKET 2011“ PRISTATYTAS BERLYNE

Atvykti į Lietuvoje vyksiantį čempionatą Vokietijos žurnalistas ir krepšinio aštuolius kvietė čempionato ambasadorius A. Sabonis.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną ambasadoje Berlyne susirinkusius žurnalistus ir krepšinio gerbėjus Europos krepšinio čempionato organizacinio komiteto direktorius Mindaugas Špokas supažindino su pasirengimu pirmenybėms ir Lietuvos miestais, kuriuose vyks rungtynės, rašoma Užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus pranešime.

„Norime, kad krepšinio gerbėjai, kurie atvyks į Lietuvą, pamatytų ne kelis didžiuosius miestus, bet kuo daugiau mūsų šalies, todėl varžybas rengiame šešiuose miestuose įvairiose Lietuvos dalyse“, – sakė M. Špokas.

Renginio dalyvius pasveikino Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Mindaugas Butkus, sėkmės organizatoriams linkėjo Vokietijos krepšinio federacijos viceprezidentas Bernd Leiden. Pasak jo, šis krepšinio čempionatas yra labai svarbus Europos komandoms, nes geriausios rinktinės gaus kelialapį į 2012 m. Londono olimpinės žaidynes.

Kurių šalių komandoms geriausiai seksis čempionate Lietuvoje nedrįso prognozuoti nė A. Sabonis. „Graikijos, Ispanijos, Lietuvos, taip pat Serbijos rinktinėms – sunku pasakyti, lemia psichologiniai ir daug kitų aspektų“, – svarstė „Eurobasket 2011“ ambasadorius. Tačiau jis pabrėžė, kad artėjantis čempionatas bus išskirtinis, nes vyks krepšinių mylinčioje šalyje.

„Visi lietuviai yra krepšinio gerbėjai. Krepšinis tapo populiariausiu sportu 1939 m., kai antrą kartą tapome Europos čempionai, ir nuo tada šį sportą mylime“, – sakė A. Sabonis.

„Eurobasket 2011“ vyks rugpjūčio 31–rugsėjo 18 dienomis šešiuose Lietuvos miestuose, jame dalyvaus 24 Europos šalių komandos. Vokietijos rinktinė pirmajame etape rungtyniaus B grupėje Šiauliuose. Lietuvos komanda čempionatą pradės A grupėje Panevėžyje.

Bendradarbiaujant su Lietuvos URM Berlyne surengtas čempionato pristatymas yra jau trečiasis po Liubianos ir Londono. Planuojama A. Sabonio ir „Eurobasket 2011“ organizacinio komiteto narių kelionė į Maskvą. *ELTA*

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)